

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések eljzabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A százéves zsidótemplom.

Írta: dr. Barabás Béla.

Mióta reánknehezedett a kisebbségi sors, amióta magyarságunk annyi támadásnak, gyanúsításnak, s ellenszenves indulatnak van kiszolgáltatva, azóta a családi otthonunkon kívül csak egy menedékünk van — a templom. Ez az egyetlen hely, ahol nemcsak vallásosak, nemcsak istenfélők, de magyarok lehetünk.

Az a nem is kétféle magyarság, amely Románia területén él, öt vallásfelekezeten van széttagolva. Római katolikus, református, evangélikus, unitárius és zsidó. S amilyen buzgó és lelkes hívei vagyunk egyházainknak, felekezeteinknek, vallásunknak, épen olyan hű fiait, leányait s gyermekeit vagyunk magyar nemzetünknek. Mi otthon is, a politikában is, a közéletben is és mindenütt magyarok vagyunk s ezen magyarságunknak legerősebb vára a templom, az Isten háza.

Az aradi zsidók temploma százéves épület. Nem hiszem, hogy egy is élne azok közül, akik látták az akkor monumentális épület megalapozását, építését, tető alá jutását. De az bizonyos, hogy azt az épületet mely vallásosság, hitlenség és áldozatkészség hozta létre. Még torony is került a tetejére, mert több volt mint imaház, templomnak épült s az ma is. Zsidó polgártársaink ünnepet szentelnek a százados épületnek, amelyhez a nagyapák, dédapák és annyi jeles rabbijuk iránt élő hálás kegyeletük fűződik. Ha sikerült volna az utolsó évtizedek terve és igyekezete, hogy egy új, modern és külsejében is impozáns zsidótemplom épült volna fel a város egyik diszterén, úgy a mai régi százados falak már más célokra lennének átalakítva, ma nem lenne ünnep a százados évforduló. De mert az aradi zsidók ma is ugyanazon falak között imádják Jehovát s mert a múlt idők viharai s vallások nagy események és történelmi értékű emlékek nemes patinával vonták be az ősfalakat, azért magasztos értelme van az ünnepélynek, az emlékezés szárnyalásának.

Az ősfalak ugyanazok, a berendezés is magán viseli a régi idők jellegét, csak az emberek cserélődtek fel, az öregek elhaltak s egy új generáció foglal helyet az ócska padokban. Az imakönyvek, az énekek, a thóra, a frigszekrény, a szentírás idézetei s a szertartások külsőségei ma is a régi héber betűkben s az ősi zsidó nyelvben élnek. De van egy nagy változás a múlt és a jelen között. A hívők nagy tömege már régóta, de különösen a múlt század végétől kezdve nem bírja és nem érti a zsidó nyelvet, épen úgy, mint a római katolikusok nem beszélik és nem értik a latin nyelvet. — Ezért van szükség arra, hogy a hívők anyanyelve hangozzék az oltárokról, a szószékekből, mert csak az anyanyelven lehet hozzáférni azok lelkéhez, eszéhez, szívéhez.

A változás tehát az aradi zsidó templom hitéleti belsejében a múlt és a jelen között az, hogy az elröppent század első felében az aradi zsidók a német nyelvet használták s tulajdonképpen ez volt az anyanyelvük, de a második ötven esztendő óta az anyanyelvük is, a nemzeti nyelvük is a magyar volt s az ma is.

És itt van a közös erkölcsi alap s az el nem vitatható emberi igazság, hogy a romániai kisebbséghez tartozó keresztény vallások magyarsága s a zsidó magyarság ugyanazon nemzeti egységben s ugyanazon kulturmagaslalon találkozik, nemcsak, de ugyanazon magyar érzésekben él és összetart. Az aradi zsi-

Titulescu az optánspör végleges befejezését vallja.

A külügyminiszter nagyszabású nyilatkozata. — A békeszerződések sértetlensége. — Vasárnap délelőn érkezik Bucurestibe Titulescu.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Titulescu tegnap fogadta a jugoszláv sajtó képviselőit, a kik előtt ismertette a helyzetet. A külügyminiszter rámutatott Románia és Jugoszlávia kitünő viszonyára, majd hangsúlyozta, hogy Európának békére van szüksége. Ennek a békének biztos záloga a kisanant, amely egységes és oszthatatlan. Kívánjuk az összes nemzetek barátságát. — folytatta a külügyminiszter — határaink respektálásának kikötésével, ellenkező esetben kijelentjük, hogy „non possumus.“ A kisanant szerepe olyan, mint egy nagy gát feladata egy kikötőben. Ha szép az időjárás, kérdezzük valaki, mire való ez a nagy gát, amely rontja a kültetés szépségét. De ha jön a vihar és a hullámok fenyegetően közelednek, akkor jó, ha megtörnek a sziklakon, amelyek a kikötőt védik és nem jöhetnek be a kikötőbe. A kikötő, amelyet a kisanant szolgál: Európa, a nyugalom, amelyet a viharral szemben biztosítani kíván: Európa békéje. A kisanant nem akar agresszív lenni és nem kíván egyebet, mint mindenki barátságát a béke megőrzése végett.

Titulescu szerint Románia nincs izoálva.

Ami specialisan Románia külpolitikai helyzetéről illeti, erélyesen meg kell cáfolnom azokat az állításokat, mintha izolálva lennénk. Erre legalkalmasabb bizonyíték a népszövetségi tanács legutóbbi döntése az optánsperben, amely kérdés véglegesen befejeződött és többé nem is kerül a Népszövetség elé. Különben is — mondotta a külügyminiszter — nem is ez a fontos. A lényeges az egész dologban az, hogy a népszövetségi tanács nem hozott határozatot Románia ellen. Ez sokkal fontosabb, mint az, hogy az optánsper újból a Népszövetség elé kerül, vagy sem. A magyarok — folytatta Titulescu — tehetnek amit jónak gondolnak. Nem érdekel, amit csinálnak. A Népszövetség a kérdést lezárta és nem foglalozik többé vele. A mi részünkről is le van zárva a kérdés. Románia márciusban legyőzöttként került ki, most pedig az ügyet véglegesen megnyerte. Részünkről a legkomolyabb ajánlat történt. Tovább nem mehetünk. Lehetetlenség, hogy az adós hitelezőjétől, akinek még tartozik, készpénzfizetést követeljen.

Ünnepi vacsora a külügyminiszter tiszteletére.

Marinkovics külügyminiszter tegnap este

dótemplom százados falain belül ma magyar légkör árad szét, magyar dal hangzik a kóruson, s magyar szó zeng az imádkozó ajkokról, mint valami természetes áradat, mert az aradi zsidóság anyanyelve magyar. S ha szabad hozzátennem, az én komoly megítélésem szerint az aradi zsidóságnak nemcsak anyanyelve, de nevelése, érzése, magaviselete és szokása is magyar.

Ennek tudatában mintegy hivatást érzek magamban arra, hogy én, mint képviselője az aradi magyarság egyetemes tömegének, az aradi zsidótemplom százados ünnepén magyar érzéssel osztozom az aradi magyar zsidóság ünnepi hangulatában, örömeiben. És magyar érzéssel üdvözlöm az aradi magyar zsidóságot,

vacsorát adott Titulescu tiszteletére, amelyen több miniszter és diplomata vett részt. Marinkovics pohárköszöntőjében kiemelte Titulescu érdemeit, amelyet nem csupán Románia, hanem Jugoszlávia érdekében való munkájával szerzett a Népszövetségben. A barátság, amely Romániát és Jugoszláviát összefűzi, régi keletű már. Tizenhét évszázada annak, hogy a két nép sohasem viszálykodott, a barátságot pedig a kisanant kötelekében tette szorosabbá. Ennek egyedüli célja a béke fenntartása és szilárdítása. Nem muló csoportosulás ez, hanem tartós, megbízható szövetség, amelyet Titulescu látogatása most még szorosabbá tett.

— Meg vagyok győződve arról, — mondotta — hogy semmiféle módosíthatja a barátságot Jugoszlávia és Románia között.

A jugoszláv külügyminiszter ezután utalt azokra a rekonstrukciók kötelekére is, amely a két királyi családot összeköti. Titulescu meghatottan válaszolt az üdvözlésre és kiemelte a két ország közötti barátságot, amely mindinkább megszilárdul.

Vasárnap délelőn érkezik Bucurestibe Titulescu

Bucurestiből jelenték: A külügyminiszter tegnap éjjel Belgrádból Turnu Severinbe utazott, ahová ma délután négy órakor érkezett meg a jugoszláv kormány által rendelkezésére bocsájtott hajón. Fogadtatására nagy előkészületeket tettek. A külügyminiszter vasárnap délelőn érkezik a fővárosba. A bucuresti-i lapok hangsúlyozzák, hogy Titulescu a Dikmineata belgrádi tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy személyileg ellené van a cenzurának és több ízben kérte a kormányt is annak felfüggesztésére. Nem tudja azonban, nincs-e a kormánynak valamilyen speciális oka, hogy ezt a korlátozó rendszabályt mégis érvényben tartja. Ezután rámutatott arra, hogy a kisanant részére a békeszerződések sértetlensége nemcsak doktrína, de Közép-Európa békéjének conditio sine qua non-ja. A külügyminiszter örömet fejezte ki a fölött, hogy az olasz—jugoszláv ellentéték elsimultak és a két kormány tovább halad azon az úton, amely a két nemzet barátságos szomszéd viszonyához és megbékéléséhez vezet. Ez a jóviszony nagyfontossággal bír a kisanant valamennyi tagállama szempontjából.

mint velünk közös sorsban osztozó kisebbséget és magyar testvéreket. Hiszem és vallom, hogy minket, a magyar kisebbséget nem választ el egymástól sem a vallás, sem a felekezet, sem a templom. Mert mi a templomban is, a templomon kívül is mindig és mindenütt magyarok vagyunk és azok akarunk maradni.

Az embereket s minket magyarokat, a templomok azért sem különíthetnek el egymástól, mert akármilyen magasra is építik a templomok tornyát, azokon a tornyokon felül az égi világűrben, egyedül az egy örök Isten lakik, akinek áldó karja egyforma szeretettel öleli magához a gyarló embert faj, nemzetiség és valláskülönbség nélkül. Aki embertársát szereti — az Istent szereti!

Hétfőn számol be a külügyminiszter a minisztertanácsnak.

Hétfőn délelőtti fontos minisztertanács lesz, amelyen Titulescu ismerteti fogja működését külföldre való utazása óta, majd Bratianu Vintila referál a kölcsöntárgyalások stá-

diumáról. A Popolo d'Italia értesülése szerint Titulescu állítólag már közölte Bratianu Vintilával, hogy a kisantant-konferencia nem fog a szentgotthárdi ügyvel foglalkozni, miután ezt az ügyet a Népszövetség már lezárta.

Az aradi Victoria-bank helyzete.

Irta: Paouraru Brutus, az aradi kereskedelmi és iparkamara főtitkára.

A három fizetésképtelen aradi bank válsága sokkal erősebb megrázkódtatásokat okozott, sem mint hittük volna. Ha nem háritható el a Victoria-bank katasztrófája, amelyek kiterjedt üzlethálózata van az egész megyében, úgy ez összeomlás, a megyére nézve — minden túlzás nélkül — gazdasági katasztrófával lenne egyenlő. Az az érzésem, hogy szemünk előtt képződik egy lavina, amely gördülő útjában mindent össze fog zúzni, a mivel csak találkozunk. Éppen ezért, nem tudom jeléggé dicsérni azokat az okos tanácsokat, amelyek az Aradi Közlöny adott a „Victoria” betéteseknek, például állítván eléjük, a másik két bank esetét. Sőt merem állítani, hogy a Victoria-bank liquidálásának erőszakolása, — éppen azért, mert igen nagy kihelyezett tőkéi vannak jelentős iparvállalatoknak, amelyek ma már leállították üzemiüket — sokkal szomorúbb eredménnyel járna, mint az aradi ipar- és Népbank liquidálása.

A bankösszeomlásokkal járó elkertülbetetlen következmények közül különösen két főre akarok nyomatékosan rámutatni: az egyik az az elhamarkodva általánosító következtetés, amelyet a megkárosított parasztbetétes von le; a másik pedig egyes adósoknak az a törekvése, hogy lekiismeretfurdalás nélkül szabaduljanak a fizetési kötelezettség alól. Az első nem tekinthető gondosságnak, mert ha nem hisztja is meg teljesen, de biztos, hogy a jövőben nagyon megnehezíti a nemhibás bankoknak gyümölcsöző betétek gyűjtésére irányuló tevékenységét. A paraszti ujratitokban kezd gyűjteni a pénzt és mint 100 évvel ezelőtt, eldugja a ládába, a párnába, vagy pedig eladja. Ezáltal abból a kevés készpénzkészletből is, amely ma forgalomban van,

tekintélyes rész elvonatnék, úgy hogy a likvidált bankok részéről okozott károkon kívül, még egy más természetű baj is származnék, a gazdasági élet fenntartásához szükséges tőkék hiánya, már pedig a gazdasági élet elsorvadna ez életelő elem nélkül. Ily körülmények között vármegyénk jó hosszú ideig gazdasági tespedésre volna kárhoztatva.

Látván az adósok, hogy miként bukának el sorban a hitelező bankok, élvágyat kapnának arra, hogy jóllakjanak a fizetésképtelenség „áldásából”, amely bizonyos erkölcsösen előnyökkel kecsegteti a lekiismeretlen adósokat. A fizetésképtelenség, vagy a csőd következtében eltompul az adósoknál a kötelezettség érzete, ez a jelenség nagy károkat okoz az összes hitelezőknek és alapjaiban ingatja meg magának a hitelnek egész intézményét. Vagyis ennek a második következménynek nagyon súlyos erkölcsi kihatásai is vannak, mert veszélyezteti a még meglévő csipetnyi jó erkölcsöt is, nem is szólva az anyagi kihatásokról, amelyekre már fenntebb rámutattam röviden.

Ami a betétesek bizalmának megrendülését illeti, megérdemli, hogy fontossága szerint foglalkozzunk vele. A rendelkezésemre álló információkból úgy tudom, hogy a Victoria-bank a parasztság a moratorium nyilatkozatot gyorsabban és nagyobb számban írták alá, mint az intellektuális, akik közül egyesek bosszúvágyból, mások politikai szenvedélyektől, ismét mások attól a spekulációtól vezérelve, hogy ha kevesen maradnak, akik nem írták alá a nyilatkozatot, visszakapják pénzüket — nagyon súlyos hibát követnek el. A „Victoria”-bank szanálására irányuló mozgalom csak akkor fog sikerülni, ha az összes

Arczbőrkiütések

A Kadum-kenőcs a bőr minden irritációját vagy dermatitist enyhíti és gyógyítja és rendes álmot biztosít azoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Sok szenvedést kikerülünk, ha idejében használjuk a Kadum-kenőcsöt ekzéma, bőrkiütések, viszketőség, zsevedő sebek, himlő, orbáncz, var, furunkulózis ellen.

betétesek — de kivétel nélkül aláírják a moratorium-nyilatkozatot. Az intellektuális — különösen pedig azok, akik politikával is foglalkoznak, — minő arccal merik majd a paraszttámogatását kérni bármiféle mozgalomhoz, amikor a paraszti tudja, hogy nemcsak a bankot vezető urak hibája, hanem a többi kivülállók torzalkodása is, elősegítette az ő megkárosodását.

A három szanáló banknak, különösen pedig a Nemzeti Banknak nemes támogatása, oly kedvező helyzetbe hozta a „Victoria” igazgatóságát, hogy felajánlhatja a betéteseknek pénzüik megmentésének lehetőségét. Ha ezek a betétesek nem törődnek saját érdekeikkel és mást akarnak, mint a pénzüik megmentését, ebben az esetben veszélyeztetik nemcsak a saját pénzüket, hanem azon betétesekét is, akik aláírták a moratorium-nyilatkozatot. Ezek súlyos erkölcsi felelősség hárul rájuk. A „Victoria”-bank veszteségei napról-napra nőnek és ehhez a növekedéshez közvetve azok a betétesek is hozzájárulnak, akik nem írták alá a moratorium-nyilatkozatot. Félre kell tenni tehát minden bosszúvágyat, haragot, gyűlölködést, politikai szempontot; hagyjanak fel egyesek az értelmetlen spekulációval, minthogy a szanáló bankok eddigi magatartásából félre nem magyarázható módon világos, hogy a szanálási feltételek megmáshíthatatlanok. Minden egyes betétes adja felét józan ítélőképességének és erről a moratorium-nyilatkozat aláírásával tegyen bizonyosságot. A szanáló bankok, amelyek nemes dolgot cselekednek, nem biztosíthatnak a makacsokodóknak nagyobb előnyöket, mint azoknak, akik siettek felhívásunknak eleget tenni, mert ez valóban megbecsülhetetlen és erkölestelen dolog lenne.

Utközben.

Irta: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzésem életéről s eddigi pályafutásomról.

Mihályka.

Azt meg kell vallani, hogy ayugtalan, kissé tébolyodott színésznőcske voltam. A jó Satyónál sem volt maradásem, hiába kötötte velem a szigorú szerződést. Azt tartottam, a szerződés csak papíros. A papírost pedig el lehet tépni. És különben is, minden szerződésnek viaszkorra van. Ha akorom sasorr, ha akorom pisze, ha akorom görbe, ha akorom egyenes. Lehet formálni. Szépen megformáltam tehát a Magyar színházi szerződésemet s 1902 okt. 14-én már el is ugrottam a Vigszínházba a Csókon szerzett vőlegényt játszani. Átalakították a számomra, felfrissítették és új énekszámokat írtak bele, új szövegekkel. Csináltatta pedig ezt a Vigszínház — ha jól tévedek — egy nagyon tehetséges fiatal írval s ujságíróval, akit úgy hívtak, hogy Molnár Ferenc. Nagyon ügyesen megcsinálta és a darabnak elég nagy sikere volt. Akkor táncoltam először „cake-walk”-ot, mindenki rettenetes megbotránkozására.

A vigszínházi kirándulás után megint csak a Népszínházhoz kerültem. Rákosi Szidi egy Bob herceg című operettet adott át Porzolt Kálmánnak elolvasás végett. A Rákosi Szidi okossága és energiája csinálta meg a nagy csodát, hogy a Bob herceg a Népszínházban színrekerülhetett. A Rákosi Szidi energiája volt az, melytől a Népszínház igazgatója majd nem jobban félt, mint a primadonnái szesélyeitől. 1902 december 20-án került először színre a Bob herceg.

„Három fiatal miniszteri segédfogalmazó, mindegyik az Országos Kaszinó tagja, összeálltak, hogy a hivatásosaktól elvegyék a kenye-

ret és írtak egy operettet Bob herceg címen. A darab egy inci-finci színésznőcske kedvéért íródott...” Ezt írták. Így írták. Nekem megvan. Be van rámozva. Ezeknek az incifinci dolgoknak pedig az lett a vége, hogy a Bob herceg egy mámorító sikerre fejlődött. A Bob herceg volt az első operett Budapesten, amely százszor ment egymás után. Sajnálom, de kénytelen vagyok a Barátomnak azt az igazságot elárulni, hogy tulajdonképpen a Bob herceg sem ment egészen egyiolytában. 1902 december 20-án játszottuk először és 1903 április 8-án ment századszor. Tehát tíz vagy tizenegy nap hiányzik a százashól. Ennek a története az, hogy dacára az óriási sikernek, Porzolt Kálmán ama régi, gavallér igazgatók közül való volt, akik még akkor is respektálták a primadonnáikat, ha az az üzleti érdekeikkel ellenkezett. Kedves és általam nagyon szeretett és tisztelt Zolt apám, bizony azt a jó Bob herceget — valljuk meg őszintén — nem merle egyfolytában a műsorra tűzni. Ne szégyeljük magunkat, ez így van. Gondolom, a Casanova című operette volt, mellyel a Bob herceget felváltva kitzítették. De aztán az a mindent elsőpró siker, ami a Bob volt, leparancsolt mindent és mindenkit a repertoárról. Még az igazgatót magát is. Ebből aztán heves viták keletkeztek, hogy: „Tulajdonképpen ki ez a lány... van-e tehetsége... hogy merészel!... szemtelen... tolokodó... gentry-lány... agrár-primadonna... Országos Kaszinó...” Megindultak a támadások, de olyan elementáris erővel — becsületükre, legyen mondva — ami még ma is, ennyi esztendő viharos háboruja után komolyan imponál nekem. Ma természetesen mindezeket már jobban értem. Igazán nem kívánhattam a Casanova szerzőjétől, hogy örüljön nekem. Igazán nem kívánhattam egy népszerű színház megkoronázott királynőjétől, hogy örüljön annak, hogy port fuvok az orrába. Most nem magamról beszélek. Most a

Bob hercegről beszélek, a kedves, szentimentális, édeszenéjű operetről, a Bob urfi lantjáról, amelyek teljesen új, édes hangokat pengettek. Ha szabad volna egy utólagos kritikát gyakorolnom, nem lett volna szabad egy igen kitünő és igen nagy művészuöt abba a ferdé helyzetbe kergetni, hogy egy erős, kézzelfogható siker a kitzított régi darabokat — szemmel láthatólag seperje el a föld színéről. Az általam mindenkor és ma is mélyen tisztelt művésznőnek rossz tanácsadói voltak és elvakult barátai. Mindezeket, amiket itt mondok, én már tapasztalásból tudom. Az új sikereket és nagy sikereket egyszerűen ki kell várni. Mert csak kettő történhetik: Vagy tényleg olyan nagy az a siker és akkor régen mindegy, vagy — tényleg nem olyan nagy az a siker, mint a milyennek látszik. Ez esetben sokkal okosabb csendben ülni és nem adni magunknak a nyilvánosság előtt egy boxert. Mert például, ha én az 1923-ban színrekerült és óriási sikert aratott „Három grácia” című darabmal elkezdtem volna vitatkozni, a legostobább ember volnék a világon. A sikereket ki kell várni. Nyugodtan, okosan ki kell várni. Sőt még akkor is nyugodtnak és bölcsnek kell lenni, amikor 1923-ban a Vigszínház igazgatósága felbuzdulva a Három grácia óriási sikerén, Fall Leó Pompadour című operettjéből minden elképzelhető raffinériával ki akarja ugratni az embert és bele akarja kergetni egy parázs kis primadonnaháboruba. Ilyenkor az ember, régi nagyszerű okulások alapján, csendesen ül, próbál, dolgozik, mosolyog a földrengésen, ami körülötte van, sőt még egy pár egészséges erkölcsi pofont is eltűr és semmi egyebet nem csinál, mint a premieren — eljátsza a Pompadour. A színpadon ugyanis minden kiszül. „Von acht bis ölf gibt's ka' Protektion!” Felmegy a függöny és egyedül maradunk Istennel.

Az öreg papírosok között azért gyönyörűket is találtam: „Fedáknak eddigi rövid színi-

Georgescu prefektus vasárnap érkezik Aradra

Hír szerint magával hozza a feloszlató rendeletet.

(Arad, június 16.) Ma délelőtt távirat érkezett az aradi prefekturára a Bucarestben időző Georgescu János prefektustól. A táviratban a prefektus közli, hogy holnap, vasárnap reggel a gyorsvonattal hazaérkezik. Georgescu prefektus

hazaérkezését nagy érdeklődéssel várják, miután — hír szerint — a prefektus már magával hozza a városi tanács feloszlatairól szóló hivatalos értesítést.

Willy Fritsch Susy Vernon Bernard Götzke

a legjobb német színészek szerepelnek

B. Ü. N. Ö. S

keddtől az APOLLO és MAROSPARTI mozgókban

A magyar anyák a magyar jövő kriptájára teszik méhüket.

Huszár Károly nagyszabású beszéde Magyarország elnéptelenedéséről. — Gyufaháború a magyar képviselőházban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar képviselőház mai ülésén nagy botrány tört ki a gyufamonopóliumról szóló javaslat tárgyalásánál. Mint ismeretes, egy svéd-amerikai konzorcium felajánlotta, hogy 36 millió dollárt ad kölcsön a magyar birtokososztálynak, ha ennek ellenében a gyufamonopóliumot a karteilnek adják át. A javaslatot az ellenzék viharos ellentmondással fogadta, kifogásolva azt, hogy a monopólium létesítésével újabb terheket rónak a legszegényebb társadalmi osztályra.

A képviselőház mai ülésén Görgei István előadó ismertette a javaslatot, az ellenzék viharos közbeszólásai közepette. A pénzügyminiszter ezután kifejtette, hogy a javaslatot már egy évvel ezelőtt nyújtotta be, a szerződésre pedig azért van szüksége, hogy a hazai gyufapárt a külföldi törekvésekkel szemben megvédje. Meg kell akadályozni a karteilnek terjeszkedését. A javaslat biztosítja a magyar termelést és a kormány ingerenciáját. Ezután áttért a svédek ajánlatára, amelyet azonban a nagy zaj miatt senkisé is hallott. A zaj mindinkább erősödött, úgy, hogy végre az elnök kénytelen volt öt percre felfüggeszteni az ülést.

Szünet után Bud János pénzügyminiszter szólalt fel s kijelentette, hogy a kormánynak nincs semmi titkolni valója és a szerződés rövidesen a Ház elé kerül. Különben, akár létrejön a szerződés, akár nem, — mondotta, Bud János — a törvényjavaslatra szükség van, mert ha nem is jönne létre, semmi sem tudná megakadályozni a hatalmas gyufa-kartell, hogy hatalmába vegye a magyar gyárakat. Akkora összeget, amely a földreformot lehetővé tenné, más után nem kapunk. Ezután Rassay Károly szólal fel, aki kijelenti, hogy nem készítettek elő kellőleg a törvényjavaslatot, amiért is annak visszautasítását kívánja a pénzügyi és földművelésügyi bizottságokhoz. Bethlen István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy ez felesleges, mert a javaslat és a szerződés között semmi összefüggés nincs. Malasics Géza kijelenti, hogy mióta Zsigmond király elzárta a szepesi vármegyét, azóta nem történt ilyen irányú elzárás. Ezután a Ház elveti Rassay indítványát és elhatározza, hogy kedden folytatja a javaslat tárgyalását.

A felsőház költségvetési vitájában Huszár

Meg nem történt aradi eljegyzés különös története

Aradi uriaszony volt az álhir terjesztője. — Az aradi törvényszék feltételes ítélete.

(Arad, június 16.) Különös érdekességű ügyben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék első szekciójának büntető-tanácsa. Még az elmúlt nyáron történt, hogy az aradi lapokban egy eljegyzési hír jelent meg, amely „minden külön értesítés helyett” tudatta az érdeklődőkkel, hogy egy ismert aradi fiatal ember eljegyezte egy ugyancsak jólismert aradi uricsalád szépséges leányát. Az eljegyzési hír városszerte nagy meglepetést keltett, annál is inkább, mert jól ismert körökben úgy tudták, hogy a valóban komolyan indult szerelmi idill szinte közvetlenül az eljegyzési hír megjelenése előtt megszakadt. Különösen azonban a leány szüleit érintette kínosan a hír portálása s az ismeretlen feladó ellen feljelentést is tettek a rendőrségen, ahol a nyomozás lefolytatásával Moldovan detektívet bízták meg.

A detektív titokban nyomozni kezdett s a géppel írott eljegyzési hír kézírata alapján sorra megfigyelés alá vette azokat a személyeket, akiket az ügyvel kapcsolatba lehetett hozni. Megfigyelése rövidesen eredménnyel is járt, amennyiben megállapította, hogy az eljegyzési hír titokzatos feladója a válegénynek kinevezett fiatalember egyik sógora volt, aki különös asszonyi szeszélyből így akart

A tőke hatalom!

Egyetlenegy sor-jeggyel nyerhet Ön

18 000.000

A jutalom 12.000.000

Főnyeremény 6.000.000

A sorajegyek árai:

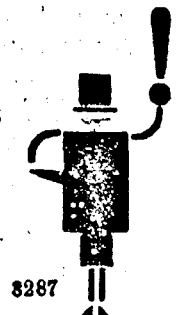
Egész 500, fél 400, negyed 300

Fizetendő a sorajegy vétele után!

Következő húzást július 18-án. Irjon még ma egy levelezőlapot vagy levelet a

Fritz Dörge

banknak Wien I/A, Kärntnerstr. 43

Károly ma tartotta első felsőházi beszédét, amelyben a magyar család válságáról beszélt. Az utóbbi években a keresztény család intézményét válságok támadták meg, — mondotta. — Magyarországon 2.082.000 család él, ebből 343.000 meddő, 814.000 egygyermekes, 252.000 két gyermekes, tehát a családok fele nem jön számításba a néperő fejlődése szempontjából. Ha ez így megy tovább, akkor már nem kell gáztámadás, lövészárk, a magyar anyák a magyar jövő kriptájára teszik méhüket. Különben nem speciálisan magyar betegségről van szó, világszerte a gyermekgyilkosságok századát éljük, de az életképes országok között a trianoni békeszerződéssel leláncolt faj áldozatul eshetik a pusztító bűnnek. Ezután bejelenti, hogy professzorok megállapítása szerint mesterséges abortus miatt évenként harmincezer anya hal el. Törekedni kell a nemzeti vagyoni igazságos elosztására, mert csak ezáltal érhető el a kívánt eredmény. Ne legyen egyik oldalon tobzódó lukszus, a másikon pedig százezrek nyomora. Vissza kell állítani a régi erkölcsöket, a régi erőt, a magyar családok fentartóját. Kéri a kormányt, hogy egész vonalon oldja meg az anya és gyermekkérdést. Ha kell, büntessék a legszigorúbban a magzatgyilkosokat.

pályája egy igen megbecsülhetetlen tulajdonságát is megmutatta, az abszolúte mentességet a primadonnaszeszélyektől és teljes megbízhatóságát, amit nemcsak az igazgatók méltányolnak hálásan, de a jegyet vásárló közönség is, midőn nem kell egy csomó vonzó operett helyett egy kopott, régi bohózatot, vagy egy hirtelen előrántott népszínművet néznie. Az ötvenedik előadás tüntetése tehát Fedák jó tulajdonságainak is szólt. Igazán ünnepevé az előadást az Országos Kaszinó ifjú tagjainak roppantmértvű rokonszenv nyilvánulása tette a gentry-primadonna mellett. Oly tenger virágot hoztak Olaszországból ez alkalomra, hogy ennek árából két vármegye kivárdorlóit lehetne lábra tenni és itthon marasztalni. A rendkívül diszesen öltözött közönség páholyaiból és soraiból rengeteg virágtömeg mind Fedák lábai elé röpi, mikor először megjelent. Tíz percig tartott a virágzó, miközben a primadonna nem győzött eléggé hajlongani. Konti mester letette vezénylőbotját a virágokkal körülfont állványra és ő is beállt a tapsolók közé. Az első dal után egész lugast hozott be két szolga s ez a lugas csupa rózsabimbóból, szegfűből, jácintból és babérlevélből állott. Az ismétléseket Bob herceg már csak saját külön virágpalotájából csicseregte el. Az első felvonás végén hatezer szegfűből álló nagy piros szívet eresztették le a zsinórpadlásról, egész tömeg koszorút hoztak ki és az értékes ajándékokat adták át Fedák Sárinak. Ezüst óriási virágtartó tele gyöngyvirágokkal, bokrétaikat élő galambokkal stb.

Az Igmándi

természetes keserűviz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvizzel!

— Woronoff nem fiatalíthat Angliában. Párisból jelentik: A Petit Parisien londoni jelentése szerint Woronoffnak a cambridgel egyetemen tartott előadás-sorozatát alkalmával az angol parlamentben interpelláltak, vajjon joga van-e Woronoffnak Angliában fiatalítási műtétet végrehajtani. A belügyminiszter kijelentette, hogy ilyenre engedélyt nem kértek, de ha kérne is Woronoff, nem adná meg.

Aradi származású mérnök halálos katasztrófája.

A Párisban élő pilótamérnök tragikusan végződött repülése.

(Arad, június 16.) Szomorú híradás érkezett ma Aradra, amely arról számol be, hogy súlyos repülőkatasztrófa történt tegnap a kora reggeli órákban a francia partok közelében, amelynek aradi származású áldozata van. Ungurean György, az ismert erdélyi, illetve aradi származású és Párisban élő mérnök-repülő, akinek aradi rokonsága van, napok óta a legnagyobb titokban oceanrepülést készített elő. Ungurean kedvező időben tegnap hajnalban startolt Havre-ból. Gépével már messze elhagyta a kikötőt, amikor váratlanul hatalmas szélvihar keletkezett, ami visszatérésre kényszerítette. Ungurean megfordította repülőgépét, azonban, mert közben enyhült a vihar,

ujra neki akart vágni az utnak. Kétszáz méteres magasságba emelkedve, újabb erős légáramlatba került, amely közvetlen a tenger színe felé nyomta. Ekkor erősebb vihar keletkezett, amelynek következtében a gép propellerje eltört és Ungurean közvetlen a part mentén a tengerbe zuhant. Szerencsére a közelben több halászbárka horgonyzott, amelyek a pilóta segítségére siettek. Ungureant teljesen eszméletlen állapotban kórházba szállították be. Felépüléséhez nem sok reményt fűznek, mert a mellkasa bezúzódott és erős tüdővérzés állott be. Aradi hozzátartozóit táviratilag értesítették a tragikus szerencsétlenségről.

Tamás bácsi kunyhója.

Irodalom és művészet

* A cluji (kolozsvári) opera bucsuja. Vasárnap este tartja utolsó előadását a cluji (kolozsvári) román opera. Az utolsó estén Aida kerül bemutatásra, a társulat legjobbjaival a főszerepekben. Mohora, Snejina, Niculescu, Ujeicu játszik a csodás opera főszerepeit és a ragyogó kiállításon kívül a balettkar szereplése fogja emelni az előadás érdekességét. A cluji (kolozsvári) opera főleg azért vette ismét elő az idén az Aidát, mert kisebb társulatok nem tudják megfelelően színrehozni ezt a nagyszabású operát és a múlt évben igen sokan elestek az alkalmától, hogy Aidát láthassák. Ezuttal is olyan nagyfokú az érdeklődés a közönség körében, hogy a pénztárban alig van már jegy a vasárnapi előadásra. A helyárak az eddigi olcsó árak lesznek, úgy, hogy minden műértőnek módjában van aránylag csekély anyagi áldozat mellett megváltani a jegyét a cluji (kolozsvári) opera utolsó előadására.

* Az Aradi Kölcsey Egyesület közgyűlése. Az Aradi Kölcsey Egyesület folyó évi június hó 24-én, vasárnap tartja tisztújító közgyűlését a Kulturpalota kistermében, délután 6 órakor erre a tisztelt tagokat ezuton hívja meg az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Titkári jelentés. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Pénztáros jelentése. 6. Tisztikar, választmány lemondása. 7. Korelnök és korjegyző választása. 8. Új tisztikar és választmány választása. 9. Tagsági díj megállapítása. 10. Költségeloirányzat az 1928-29. egyesületi évre. 11. Indítványok. A tagok a közgyűlés előtt 3 nappal nyújthatnak be indítványt az elnökséghez.

* Növendék-előadás a Minorita Kulturházban. Nagyszerűen sikerült előadást rendezett az aradi Minorita Kulturházban Igaz Györgyné francia tanárnő, kurzusának növendékeivel. Az előadás alkalmat nyújtott arra, hogy a kis növendékek tanuságot tegyenek egész esztendei munkájukról. A műsor minden száma francia nyelvű volt. A prólógot Lázár Miki adta elő, majd Wiener Maudi, Lengyel Gabi és Kő Feri a La Mere Mische című tragikomédiát mutatták be ügyesen. Schwarcz Évi és Löcs Rudi egy tiroli táncot jártak, majd Reusz Miki és Gyuri, László Zsuzsi, Wiener Lya, Salzberger Irmá és Freier Duci egy csoportjelenetet játszottak. Utána a Varázslat című kis darab következett, amelynek egyes szerepeibe Cucu Viorica, Craciunescu Felicia, Wiener Maudi és Gartner Elza ügyeskedtek. Löcs Ákos, Kesztenbaum Jancsi, Lázár Miki, Freier Duci és Kesztenbaum Ervia a Bohócok című jelenetet mutatták be, majd Schwarcz Ervin, Müller Piri, Neumann Pista és Török Péter a Piroska és a Farkas című darabot adták elő. Wiener Maudi szavalt, Cucu Viorica és Reusz Gyuri, Majd ha nagy leszek párijelenetet mutatták be, majd utána Schwarcz Évi, Müller Piri, Salzberger Irmá, Schutz Médy, László Évi, László Zsuzsi, Wiener Lya és Miscutia Lucy: Volt egyszer egy rózsza című jelenetet adták elő. Löcs Rudi, Lengyel Gabi, Reusz Miki, Neumann Pista, Kő Feri, Török Péter és Lázár Miki énekes gyakorlatokat mutatták be, a leány növendékek bölcsődalt énekeltek, majd A négy évszak című előképpel fejeződött be a műsor. Ebben Schutz Médy, Kesztenbaum Dori, Lengyel Gabi és Löcs Rudi jeleskedtek. A nagyszámú közönség, amely zsufolásig megtöltötte a Kulturházat, kitörő tetszéssel fogadta a műsor minden számát. Az egyes számok betanítását Igaz Györgynén kívül Chilyevicz Rózsai eszközölte.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. e. 1/2-ker Nagy Matiné „Táncoló Bécs” Lia Marával. 5-10-15 lejős helyárak.

Ma d. u. 4, 6, 8 és 10 órakor Erdélyben premier! Fanamet világszenzáció! Pazar kiállítás!

RAMON NOVARRO és ALICE TERRY a főszerepben Regény a fényben és pompában élő előkelőségek életéből. Rendes olcsó helyárak.

FELSŐ TIZEZER.

Az amerikai filmgyárak beszélő filmekkel árasztják el az összes mozikat.

Beszélgetés Jesse L. Lasky-vel, a Paramount-Lasky-Corporation elnökével.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Londonból érkezik jelentés arról, hogy a beszélő filmekkel való kísérletek már a közeljövőben a komoly megvalósulás stádiumába lépnek és a nagy amerikai filmgyárak a néma filmek gyártásáról fokozatos áttérnek a beszélő filmek készítésére. Erről szóló londoni tudósításunk a következőképen hangzik:

A legnagyobb hollywoodi filmgyárak egyikének, a Paramount-Lasky-Corporation-nek elnöke Mr. Jesse L. Lasky néhány nap óta Londonban tartózkodik. Az amerikai filmkirály tegnap fogadta a londoni és külföldi újságok munkatársait, közöttük az Aradi Közlöny tudósítóját is és felette érdekes nyilatkozatot tett a filmgyártás kilátásairól és jövőjéről:

— A néma film — mondta — elérte tökéletességének és népszerűségének tetőpontját. Most már csak a visszaesés következhet és fennáll annak veszélye, hogy a publikum érdeklődése csökkenni fog. Szükséges tehát, hogy további technikai és művészi fejlődésen dolgozzunk. A közönség túlnyomó része egyre blazirtabb lesz. Az érdeklődés visszaszerzésére a beszélő film a legalkalmasabb, mivel ez új szórakozást és szenzációt biztosít a közönségnek. A kérdés technikai része már megoldást nyert, műtermeink most vannak átépítés alatt.

— A drámai művészet ezen új formája kezdetben természetesen korlátok közé lesz szorítva. Az első lépés a kísérő zene lesz. Hat hónap múlva minden Paramount-film művészi, erre a célra készült és a film cselekményének megfelelő kísérőzenével lesz látva. A kísérőzene: együtt vesszük fel a cselekménnyel és a mozgókat így megtakarítják a zenekarokat, kis mozgókat, amelyek zongoristával dolgoztak, a filmekkel együtt hatvan tagú zenekarok művészi muzsikáját kapják a filmmel együtt vetítésre.

— A beszélő film második és legjelentékenyebb fázisa az lesz, hogy a párbeszéd is hallható lesznek a vásznon lepergő cselekménnyel egyidejűleg. Természetesen ennek következtében csökkenni fog a filmet megszakító és gyakran az illuziót zavaró feliratok száma. Januárra 1000 filmszínházat látunk az Amerikában beszélő filmek vetítésére alkalmas készülékekkel és három éven belül az összes amerikai filmszínházak fokozatosan át fognak térni a beszélő filmekre.

— A Paramount egyébként még egy szenzációt készít elő. Megszereztük egy német mérnök tökéletes találmányát plasztikus és

fermeszethű színes filmek gyártására és így a Paramount-filmek tökéletes illuziót fognak nyújtani és minden tekintetben pótolni fogják a színpadot.

Nagyjában ezeket mondotta Mr. Jesse L. Lasky. A filmgyártás kilátásai valóban szenzációsak, azonban egyúttal a jelenlegi nemzetközi filmipar halálát jelentik. A beszélő filmek ugyanis nem számíthatnak nemzetközi elterjedésre, hiszen nálunk Középeurópában a nagyközönség nem érti az Amerikában készített angol beszélőfilmeket. Az angolnyelvű filmek piaca azonban így is elég nagy az állandó fejlődés anyagi lehetőségeinek biztosítására. Kisebbségi nyelvtérületek, illetőleg nemzetek azonban képtelenek lesznek nemzeti filmgyártásuk fejlesztésére. Így tehát a beszélő film győzelme a néma nemzetközi film felett korántsem bizonyos.

A beszélő filmek esetleges győzelme a hangtalan filmek felett azonban még egy lényeges változást fog eredményezni. Az eddigi filmszínházak nyugalomba fognak menni, mivel legnagyobb részük nélkülözi a szükséges színpadi organumot. A beszélő filmek tehát egyúttal új filmszínházakat igényelnek. Érdekes, hogy ezekre a körülményekre Lasky elnök nem tért ki nyilatkozatában.

APOLLOBAN

ma 1/2 órakor

Szenzációs Matiné.

— Az aradi görög-katolikusok ünnepe. Megirtuk, hogy Niculescu Sándor lugoji görög katolikus püspök vasárnap Aradra jön, hogy ünnepélyes misét pontifikáljon és részt vegyen a görög-katolikus egyház műsoros ünnepélyén. Niculescu püspököt eredetileg már ma este Aradra várták, hogy résztvegyen a megérkezett Hubic-kórssal a görög katolikus palotában rendezett társasvacsorán. A püspök azonban nem érkezett meg. Mária-Radnán a hívei visszatartották és csak holnap reggel fog autón Aradra jönni.

Sulyok püspök befejezte aradmegyei körútját.

Lelkes ünneplés a befejezőállomáson Szentleányfalván. — A főpásztor ma délután visszaérkezett Aradra. — Beszélgetés Sulyok püspökkel, aki holnap résztvesz a zsidótemplom ünnepén.

(Arad, június 16.) Ma délután dr. Sulyok István királyhágómelléki református püspök bevégezvén generális egyházfői látogatásait Aradmegyében, Aradra érkezett, ahol holnap délutánig marad. Ma este megbeszélést tartott a püspök az aradi presbiteriummal, holnap pedig szentbeszédet mond az istentiszteleten és aztán mint azt megírtuk, résztvesz az aradi zsidótemplom 100 éves jubileumi ünnepségén. Holnap délután a püspök elutazik Clujra (Kolozsvárra.)

Sulyok püspök Sirian (Világoson) és Pancotán

Dr. Sulyok István egyházfői generális vizitációi során meglátogatta Siria (Világos) és Pancota községeket is. Világoson, ahová autón érkezett meg a főpásztor, époly lelkesedéssel és ünnepléssel fogadták, mint mindenütt, amerre csak járt a Bánátban és Aradmegyében. A püspök kíséretében Siriára (Világosra) érkeztek Kassay Béla esperes, dr. Szemethy Béla püspöki titkár, a ghioroci (gyoroki) és a pancotai református lelkészek voltak. A piac téren, a Bohus-parkban levő imaház előtt várták a kis eklézsia hívői, a presbiterium, élén Gröndl Kálmán gondnokkal. A püspököt a jegyző és a primár üdvözölte, majd a siriai (világosi) gör. kel. román főesperes gyönyörű beszéd kíséretében egy rózsacsokrot nyújtott át neki, tanúságot téve a nemzeteket és felekezeteket összefogó krisztusi szeretetről. Sulyok dr. püspök mélyen meghatva köszönte meg a fogadtatást. Az imateremben Kun Zoltán felügyelő-lelkész üdvözölte a püspököt, akinek Szalay Erzsike a ref. leányok nevében fehér rózsacsokrot nyújtott át. Az istentiszteleten Sulyok püspök szép beszédet mondott, majd meghallgatta a felügyelő-lelkész jelentését, aztán résztvett a gondnok által adott uzsonnán és onnan a Pancotáról elébe küldött felvirágozott kocsiba szállva, kíséretével együtt Pancotára távozott.

A község déli bejáratánál nagy és lelkes tömeg várta a püspököt. A községi és gyári tűzoltóság, valamint fehér ruhás leányok sora, trombitaharsogás és ujjongó éljenzés között vonult be a községbe, ahol dr. Houbesand Károly ügyvéd üdvözölte a presbiterium élén, majd Lannert Erzsike a pancotai leányok nevében fehér rózsacsokrot nyújtott át neki. Erre egyházi dalokat énekelve, megindult a menet a templom felé, ahol diadalsátor várta a püspököt. A községi jegyző üdvözlése után Kun Zoltán lelkész beszélt, majd az iskola és paplak udvarán megkezdődött az istentisztelet. Dr. Sulyok püspök itt is nagy beszédet mondott, azután pedig résztvett a presbiterium díszgyűlésén. A lelkészi lakban fogadta Sulyok püspök a küldöttségeket. A gör. kel. román egyház deputációját Leuca Fülöp lelkészelnök vezette, a róm. kat. egyház üdvözlését dr. Kienitz Géza esperes-plébános tolmácsolta, az izraelita hítközség nevében pedig Sonnenschein Éliás rabbi jelent meg a püspök előtt. A községi tanács élén a jegyző tisztelgett a főpásztornál, a pancotai uradalom nevében pedig Hertzka Ármin uradalmi igazgató üdvözölte a püspököt, akit még felkeresett az ipartestület küldöttsége Sterdean József elnök vezetése mellett és a tűzoltók testülete Vladica Vasile titkár vezetésével. A pancotai látogatás

egy 30 teritékes vacsorával ért véget a Kaiser-féle vendéglő nagytermében. Másnap a püspök néhány látogatást tett, majd folytatta tovább körútját.

Nagy ünneplés Szentleányfalván.

Ma reggel háromnegyed 9-kor indult el Aradról, ahol — mint az megírtuk mai számunkban — az éjszakát töltötte, Sulyok püspök aradmegyei látogatási körútjának utolsó állomására, Szentleányfalvára. A püspök és kísérete három autón kelt utra. A falu határában legények lovasbandériuma várta az egyházfőt, a falu előtt pedig zöld diadalsátor állott ezzel a felirással: „Isten hozott!” Beérkezve a községbe, nagy tömeg élén Nánássy Dániel lelkész üdvözölte a püspököt, aki nyomban válaszolt és meghatva köszönte meg a szép fogadtatást. Ezután a községi jegyző üdvözölte, majd megindult a menet a 122. zsoldár éneklése mellett a templom felé, melynek harangjai zugva hirdették a község nagy ünnepét. Az istentiszteleten Kassay Béla tenkei esperes imádkozott, a püspök pedig a békességről mondott szép beszédet. Az istentisztelet után a fakerti róm. kat. plébános, Schusztér Tamás üdvözölte Sulyok püspököt, aki igen megkapó válaszból köszönte meg azt. Üdvözölte a püspököt Mosonyi iskolai igazgató is a tanítók élén, nemkülönben az ottani presbiterium. A délelőtt folyamán a püspök néhány látogatást eszközölt, majd résztvett a lelkészlakban rendezett 35 teritékes ebéden, amelyen Schusztér plébános köszöntötte fel a püspököt, aki válaszában a lelkek egyetértésére emelte poharát. Szemethy titkár pohárköszöntője után Csécsy Imre aradi esperes emelte poharát a felekezeti és nemzetiségi egyetértésre, majd Kassay esperes felköszöntőjével véget ért az ebéd. Délután 4 órakor autókön utra kelt a püspök és kísérete és háromnegyed 5 tájban megérkezett Aradra.

A püspök elégedett utjával.

Munkatársunknak alkalma volt beszélni dr. Sulyok István püspökkel, aki az aradi református lelkészi hivatalban tárgyalt hosszabb ideig kisjolsvai Szabó Zoltán nyug. tábornokkal, az aradi ref. egyház főgondnokával. Szabó Zoltán, aki betegsége miatt nem kísérhette el a püspököt aradmegyei útján, ma erőnek erejével felkelt a betegágyból, csak hogy a főpásztorral találkozhasson. Az ősz püspök útjáról és benyomásairól a következőket mondotta:

— Végtelen jól esett tapasztalnom ezt a szeretet és ragaszkodás megnyilatkozást, ami az aradmegyei református magyarság részéről mindenütt megnyilvánult. Különösen jól esett azonban a többi felekezetek és a hatóságok részéről tapasztalt figyelem és szeretetteljes fogadtatás, ami ékes bizonyítéka annak, hogy ime lehetséges a különböző vallású és nemzetiségű egyének együttműködése a keresztyéni szeretetben. Egyházfői körutamat Aradon véget is ért. Holnap résztveszek az aradi zsidótemplom 100 éves jubileumi ünnepségén, délután pedig elutazom Aradról Kolozsvárra. Mondha-

A FRIEDLER-féle

280

hajszer a hajhullás, kopaszodás, korodás tökéletes gyógyszere. A hajhullás legtöbb esetben a fejbőr kor pászodására vezethető vissza, mely viszont abban leli magyarázatát, hogy a felhám elszarusodása hiányos. A felhám, mely ilvenkor finom pikkelyszerű alakban leválik, eldugaszolja a haj tüszőjében nyúló fagymirigy kivezető csövét, mely rövidesen a haj elsoványodására illetve kihullására vezet.

A GAMMA hajszer hatása abban rejlik, hogy különleges összetételénél fogva lehetővé teszi a hajfagymirigy feloldását és elősegíti a felhám elszarusodását. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva.

A GAMMA kapható minden gyógyszertárban és drogériában. 1/2 literes üveg ára 240 lej. 1/4 literes üveg ára 160 lej. Használati utasítás mellékelve.

Vezérképviselő: ROZSNYAY gyógyszerész
Arad, Piata Avram Iancu.

.....
főm, hogy egy nagy csokor szép emléket viszek magammal körutamtól, a szeretet szép virágait, amelyek talán zálogai egyben egy jobb jövőnek is.

A püspök délután 6 órakor megbeszélést tartott az aradi presbiteriummal és meghallgatta az egyház életéről szóló jelentést. Este a püspök Leölkes Béla vezérigazgató vendége volt. Holnap délelőtt háromnegyed 10 órakor, mint azt már jeleztük, istentisztelet lesz az aradi református templomban. Az istentisztelet kezdőének nyitja meg. (II. dics.) majd gyülekezeti ének lesz (63. dics.) Ezután Sulyok püspök imát és beszédet mond. Ezt követi a református énekkar alkalmi éneke, majd a gyülekezet záróéneke fejezi be az istentiszteletet. A küldöttségek fogadása után a püspök elmegy a zsidótemplom 100 éves jubileumára, délután kettőkor résztvesz a Fehér Keresztben rendezendő ebéden, majd 5 órakor elutazik Aradról.

.....
— Volt magyar képviselő elhunyt. Budapestről jelentik: Dr. Farkasházy Zsigmond volt országgyűlési képviselő, a régi magyar politikai világ egyik legtiszteltebb tagja, ma meghalt. Farkasházy 1874-ben született Marosújváron és tanulmányait a cluj (kolozsvári) egyetemen végezte. Itt a jogi- és államtudományi doktorátust nyerte el, majd az Erdélyi Hírlapot, a nemzeti párt hivatalos lapját szerkesztette. 1896-ban Budapestre ment, ahol a Magyar Hírlap munkatársa lett és 1905-ben már az élesdi kerület képviselője, 48-as programmal. 1907-ben megalakította a balpártot, amely a Justh-pártba olvadt később bele. Néhány évvel ezelőtt régi gyomorbetegsége miatt elhunyt és a halál hosszú évek szenvedéseitől váltotta meg.

Belvárosi mozgószínházak műsorai:

MAROSPARTI

ma, 10-kor, vasárnap

Harry Piel

legnagyobb filmje:

Pánik

URANIA

ma 5, 6, 8 és 10-kor utóljára

PATT és PATACHON-nal

Erő és szépség útja.

APOLLO

ma 5, 7 és 10-kor, vasárnap

Harry Piel

legnagyobb filmje

Pánik

Tamás bácsi kunyhója.

Az aradi zsidóság évszázados története.

Hogyan alakultak meg a régmúlt időkben a zsidó kulturális és jótékony intézmények.

(Arad, június 16.) Az aradi zsidótemplom száz éves jubileuma most az aradi zsidóság érdekes történelmi múltját a közérdekű homlokterébe állította. A küzdelmes, zaklatott múlt emlékei kísértének abban a második levélben is, amelyet ugyancsak Bettelheim Imre küldött be hozzánk. A rendkívül érdekes és eddig még ismeretlen adatokat tartalmazó közleményt itt adjuk:

Kétszáz évvel ezelőtt az aradi zsidóság nagy zaklatásnak volt kitéve, úgy a vármegye, mint az aradi uradalom részéről, melyhez még a papság is csatlakozott. Ez időben az aradi zsidók mind az aradi uradalom alá kerültek, amelynek nekik a vármegyéhez fizetett rendes porción kívül évenként 120 forintot kellett fizetniük, tényleg pedig 180 forintot fizettek a nekik biztosított oltalomért, mely oltalomra csakugyan rászolgáltak, mert 1751-ben a város is megadózta őket.

A vármegyék kevés hajlandóságot mutattak, országgyűlésen kívül — rendeleti úton — a magyarországi zsidókra kivetett, ugynevezett türelmi adó (taxa tolerantiális) behajtására és a kormány, hogy legalább némi törvényes szint adjon ezen adónak, előbb kiütési fenyegetéssel, majd ismét azon ünnepélyes ígéret által, hogy őket oltalmazni és őket keresetükben mindenképpen előmozdítani fogja, arra igyekezett a zsidó községeket rábírni, hogy önként kötelezzék magukat a türelmi adó fizetésére.

Az aradi zsidó község képviselője az 1749-ben Pozsonyban üléselő udvari komiszió előtt évenkénti 85 forint fizetésre vállalkozott, ez a szám azonban 20 év alatt már 272 forintra növekedett.

Nem volt elég a zsidóságnak a minden oldalról megnyilvánuló zaklatás, hanem a papság is kényszerítette őket, hogy a vasárnapokon és a sátoros ünnepeken kívül, valamennyi keresztény ünnepnapon munkaszünetet tartanak. Miután nekik ez már életbevágó kérdés volt és létbiztonságukat veszélyeztette, panasszal éltek ez ellen a vármegyéhez, mely panasz szóról-szóra így hangzott:

„Tekintetes Nemes Vármegye, nekünk Jó, Kegyelmes Uraink! Kivántunk ezen tovább megnevezett ügyünket nagy alázatossággal a Tettes Nemes Vármegyének megjelenteni, hogy mi Aradon Lakozó Zsidóság minden Husvét, Karácsony, pünkösd és Vasárnap ünnepnapokat az mi regulánk Szerint, meg tiszteltük és a Pálinka főzéstől magunkat tartóztattuk, már mitől wiseltettvén nem tudjuk, hogy ez maj naptól fogvást minden nimű jeles ünnepnapokat meg tartjuk többeket is, melyeket jelentünk a Tettes Nemes Vármegyének, hogy ha mi többeket is megfogunk tisztelni és tartani, mi módon nyomorultak kereshetjük kenyerünket, mostanában is, elegendő Szegénységgel élődünk, abban vagyunk életünk táplálása. Hanem Instalunk Tettes N. V. előtt, hogy a t. Papság bennünket ne — Kinszerítsenek többeket megtartani. Magunkat továbbra is a T. N. Vármegyének oltalmában ajánljuk Maradunk a Tettes Nemes Vármegyének Alázatos Szegény Fejhajtó Szolgái, Aradi Zsidóság, Közönségesen 1754. május 9-én.”

Hogy eme kérelemre az aradi zsidóság milyen választ kapott, annak nyoma nem található.

Az aradi zsidó község alapszabályzata — a m. kir. helytartó tanács utasítása szerint — 1787-ben kelt, de azóta többször, legelőször azonban 1790-ben változtatott meg.

A község által fenntartott elemi iskola a 18-ik század első negyedében keletkezett, de csak 1832-ben — főlelmi és reáltondává átalakítva — nyerte meg a nyilvánossági jogot. — Állítólag több évig keresztény tanító is volt alkalmazva és számos keresztény gyermek nyert oktatást ez intézetben. A magyar nyelv ez iskolában kezdettől fogva rendes tantárgy volt, 1862. óta pedig tannyelv. Az állami reáliskola megnyitása után az izraelita

iskola csak 4 fiu- és 4 leányosztályból állott.

A „Chevra Kadischa“ (Szent Egylet) majdnem egyidejűleg magával a községgel alakult meg. Legrégibb alapszabályzata, mely a községnél található, 1750-ben kelt, de ez már azelőtt fennálló alapszabályokra hivatkozik.

A Chevra Kadischa“ első tagja, a már mult cikkemben említett Elias Izsák volt, ki 1729-ben vétetett fel a rendes tagok közé.

Ezek után már gyors fejlődésnek és virágzásnak indult a község, úgy, hogy gyűjtések, adományok stb. lehetővé tették 1828-ban egy

templom alapozási munkálatainak megkezdését. Sok viszontagság után 1834-ben megnyithatták és rendeltetésének átadhatták a most jubiláló aradi zsinagógát.

Ezután már rohamosan jönnek az alapítványok és hagyományok, úgy, hogy 1840-ben a Vadászúrt-uccában kórházat építtetett a község, mely 1861-ben kibővítettett.

Majd sorra alakultak a többi jótékony intézmények, egyletek; az izraelita nőegylet, kiházasítási egylet, izraelita árvaház stb.

Bettelheim Imre.

Szabdlábra helyezték Biedermann Gyulát

Bécsi bankok harca Biedermannék körül. — Az Afeb ellenőrző pénzügyintézetének vezetője érdekes nyilatkozatot tett a Biedermann-cég dollárcsekkjeiről.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A Biedermann-fivérek ismeretes ügyében ma megszólalt dr. Karl Pollak ny. államtitkár, a Kreditinstitut alelnöke, aki a következő nyilatkozatot adta a Kreditinstitut és az Afeb viszonyáról, valamint a folyamatban levő ügyről:

— A Kreditinstitut für Öffentliche Unternehmungen tulajdonképpen, mint a Depositenbank jogutódja foglalt helyet az Afeb igazgatóságában. Tudvalevő ugyanis, hogy a Depositenbank likvidálását a Kreditinstitut végezte s mint ilyen átvette a Depositenbanknak az Afeb től járó követelését. Az Afebnek igen nagyösszegű tartozása állott fenn a Depositenbankkal szemben, melyet akkor, midőn az átvétel megtörtént, dollárra konvertáltunk. A tartozás igen nagyrészt, 150.000 dollárt a Kreditinstitut még az átvétel alkalmával elengedte s a fennmaradó, mintegy 2.800.000 schilling kövétel fedezésére három tagot: dr. Bahnhansot, dr. Streisslert és engem az Afeb igazgatóságába delegált. Meg kell jegyezmem, hogy a Kreditinstitut delegátusai az ügyvitelben csak az irányban folytak be, hogy a Kreditinstitut 2 millió 800.000 schillinges követelése minden irányban megvédessék. Ezzel szemben azonban az üzemek vezetésében, a hitelügyek lebonyolításában stb. sem Streissler, sem Bahnhans, sem jómagam részt nem vettünk és a Kreditinstitutnak nem is voltak a birtokában Afeb-részvények.

— Miután mint fennebb említettem, a Kreditinstitut emberei nem bírtak tudomással az Afeb hitelügyleteiről, a Kompassbanknál fennálló 480.000 dolláros tartozásról is csak februárban szereztünk tudomást. Ekkor tudtuk meg, hogy kábel-dollárcsekkék és azok kamtaiból, valamint nyílt folyószámlahitelekből tevődött össze ez a körülményekhez képest igen nagy összeg. Tekintettel arra, hogy mi kezdettől fogva valószínűtlennek tartottuk azt, hogy ez az igen nagyarányú kölcsöntranzakció csakugyan a Kompassbank vezetőinek tudta nélkül, tehát bünyös úton jött volna létre, egyáltalában nem láttunk okot arra, hogy ne siessünk ismételtén az Afeb segítségére, melynek vezetőit, a Biedermann-fivéreket, mindenkor szorgalmas, tehetséges és korrekt üzletembereknek tartottuk. Ilyenformán tárgyalásokba bocsátkoztunk, melyeknek folyamán különböző engedelmények tételére hajlandók lettünk volna, ámde a Kompassbank indítványunk elfogadása elől mereven elzárkózott és azt óhajtotta, hogy saját fedezeteinket engedjük át a Kompassbank követelésének fedezésére és egyébként is garantáljuk a 3.5 millió schilling visszafizetését. Ezt természetesen nem tehettem meg a Kreditinstitut, annál is kevésbé, mert mint említettem, a Kreditinstitut az Afeb-nél mindig csak kontrolláló szerepet töltött be és így semminek jogcím nem áll fenn arra nézve, hogy a Kreditinstitutot bárminemű egyéb irányú anyagi kötelezettség vállalással terheljük meg az Afeb bal kapcsolatban. Így tehát a Kompassbank bünyvádi feljelentést adott be Biedermannék és két volt főtisztviselője, Drössler és Elbogen igazgatóhelyettesek ellen, a Kreditinstitut ellen pedig valószínűleg polgári per útján akart érvényt szerezni követelésének. Kétségtelen azonban, hogy ezt a polgári keresetet a bíróság elutasítja, miután a fennebb mondottak

alapján a Kreditinstitutnak az Afeb-nél anyagi és üzletviteli szempontból semmiféle ingerenciája nincs.

— Ami az Afeb és a Kompassbank ügyeit illeti, részemről azon az állásponton vagyok, hogy a Biedermann-fivérek semminemű inkorrekt lépést nem követtek el a Kompassbankkal szemben. Bizonyítja az is, hogy minden egyes csekket cégszerűen lelevelezték és a konformációk a bank levélpapírosán, a bank pecsétével ellátva és a bank különböző igazgatói által szignálva és aláírva érkeztek az Afebhez. Ezenkívül minden hónap végén folyószámlakivonatokat cserélt a Kompassbank és az Afeb, úgy, hogy az Afeb igazgatósága bármely pillanatban tudomást szerezhetett volna arról, hogy mi az Afeb-számla egyenlege és amennyiben csakugyan nem tartotta korrekt üzletnek a kábelcsekkék felvételét, bármely pillanatban módjában állott volna megakadályozni. Azt egyébként, hogy egy bank ügyvezető-igazgatójának ne legyen tudomása saját intézete legnagyobb hitelüzletéről, velem együtt mindenki fantasztikus és hihetetlennek tartja.

Bécsből jelenti este tudósítónk, hogy a bécsi Landesgericht Biedermann Gyulát, az Afeb. vezérigazgatóját, ma 40.000 schilling óvadék ellenében szabdlábra helyezte.

Könyvek,

zeneművek, csomagoló-és irodai-papírok, írószeresek, gramfonok, lemezek, nyomtatványok, kölcsonkönyvtár: 3038

KERPELNEK.

Disz-íparos-avatas Aradon

Az aradi iparosság érdekes ünnepséget rendez.

(Arad, június 16.) Érdekes ünnepségre lesz június 24-ikén Arad iparostársadalmának. Az aradi Iparos-Otthon disztermében a jövő vasárnap a régmúlt idők érdekes szokása elevenedik meg, amennyiben ez alkalommal az egyes szakmabeli iparosok több előkelő és köztiszteltben álló aradi közéleti férfit mesterré avatnak és egyben az illető szakma disztagijává választják. A mesterjelölték közül dr. Marcus Mihályt, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökét, a Banca Romaneasca vezérigazgatóját, Czeiler István butorgyáros asztalosmesterré, Zima Tibor, volt országgyűlési képviselőt Kártyás Lajos céhmester cipész-mesterré, báró Andrány Lajos vasnagykereskedőt Asznel Károly gépgyáros lakatosmesterré, Adler Andor nagykereskedőt pedig Glück József ipartestületi alelnök festőmesterré fogja avatni. Az avatási ünnep, — amelyre nagyban készülődik Arad iparostársadalma, — Reinhart Gyula, az Iparos-Otthon elnökének vezetése mellett — a jövő vasárnap a kora esti órákban megy végbe, amely után aztán ugyancsak a régi időkbeli felelevenített és a „magnum-áldomás“ következik.

Sorozatos botrányok után válópörrel végződött a leánykerete házasság.

Amikor két férj jelentkezik a gyermekágyánál. — Egy budapesti tánc-tanár regénye a feleségével, az ujszülöttel és Miksával, a lovaggal.

(Az Aradi Közlöny budapesti szerkesztőségétől.) Vigiátékemese lehetne az a válókereset, melyet ma nyújtottak be a központi járásbíróhoz. A kereset elmondja egy modern házasság történetét Két évvel ezelőtt P. Ferenc banktisztviselő Balatonfüreden megismerkedett F. Irmával. Az ismeretségből szerelem lett. Amde a félénk természetű fiatalember nem mert nyilatkozni. A szőke Irma azonban nem azért sportlady, hogy ilyen kis akadályon ne jusson keresztül. Megkérdezte a fiatalembert, hogy mit szólna ahhoz, ha néhány hét múlva mint férj és feleség nászutra utaznának. P. Ferenc erősen elpirult és hebegett valamit. A leány pedig kézenfogta őt és szüleihez vezette, akinek azt mondta, hogy a fiu megkérte a kezét és igent mondott. . .

A bravuros legénykérés után 1926. novemberében megtörtént az esküvő. Hozományképen egy budapesti divatárüzletet adtak a leány szülei. A szorgalmas fiatal férj azonkívül érdekltséget vállalt egy tánciskolában is. A jólmenő táncintézetbe többek közt mult év elején beiratkozott V. Miksa, egy külföldi üvegyár cégvezetője, akinek irodája véletlenül a fiatal házaspár divatárüzlete mellett van. A cégvezető szorgalmas növendéknek bizonyult. A cégvezető állandóan a táncitanár nevével — a nagyságos asszonnyal gyakorolta a black-bottom és charleston nehéz figuráit. Időközben a szorgalmas növendék már a kilencedik tánc-kurzust végezte el és nagyon összebarátkozott a férjjel is.

Két hónapal ezelőtt, amikor V. Miksa éppen a tizedik kurzust kezdte meg, a fiatalasszonyt egy éjszaka hirtelen klinikára kellett szállítani, mert jelentkezett a gölya. A klinika portását megkérte, hogy az üzlete mellett lévő üvegyári lerakathoz telefonáljon, ha valami újság lesz.

Másnap a fiatal férj izgatottan várta a klinikáról érkezett hírt. Dél előtt tíz óra tájban átrohant hozzá az üvegyári cégvezető:

— Ferikém! . . . Most érkezett meg a telefon-értesítés . . . Fiad született! . . .

Majd szívből gratulált a fiatal apának, aki nagyon elszomorodott, mert azonnal a feleségéhez akart sietni, de nem volt senki, akit az üzletben hagyhatott volna. Ugy határozott, hogy csak délután keresi fel feleségét . . . E jelenettől számított tíz perc múlva egy elegáns autó állott meg a klinika előtt.

V. Miksa, kezében egy hatalmas virágcsokorral, bement a gondnoki irodába és a fiatalasszony szobájára iránt érdeklődött. A gondnok eleinte nem akarta felengedni a cégvezetőt, de amikor az kijelentette, hogy a „feleségét“ akarja meglátogatni, megmondta a második emeleten lévő különszoba számát. A fiatalember felsietett a különszobába, ahonnan kiküldték az ápolónőt. . . Talán még fel sem érkezett az álférj a második emeletre, amikor utabbi autó állott meg a klinika előtt. Időközben a férj meggondolta a dolgot, lezárta üzletét és feleségéhez sietett. A gondnoki irodában felesége szobájának száma iránt érdeklődött, mert az éjszakára ideiglenesen közös szobában volt elhelyezve.

— Kérem, most nem lehet meglátogatni a nagyságos asszonyt, — mondta a gondnok — mert csak egy órával ezelőtt jött a kisbaba a világra.

— De kérem, én a férje vagyok! — mondta a férj az ámuló gondnoknak, aki csak néhány perccel azelőtt engedte fel a nagyságos asszony férjét.

— Uram, az lehetetlen, hogy ön is a férje legyen, mert a férj pár perccel ezelőtt megérkezett és felment a nagyságos asszonyhoz.

Ezután a férfi igazolta, hogy ő az igazi férj és felrohant a második emeleti különszobába. Amint a különszoba ajtaját hirtelen kinyitotta P. Ferenc, az igazi férj és fiatal apa — meglepetten látta, hogy tánckurzusainak növendéke ott ül felesége ágya szélén és boldogan csókolja a beteg kezét és homlokát. . . A többitől elég annyit elmondani, hogy az ál-

férj cégvezető: a lépcsőkön lefelé már repült és orvosi kezelést volt kénytelen igénybe venni, annyira összeverte az igazi férj. P. Ferencnek, miután az álférjet kidobta, úgy érezte, mintha valami világosság közeledne agyában. Eszébe jutott, hogy felesége milyen jóba volt a cégvezetővel. . .

A véresre vert V. Miksa nem tett feljelentést a férj ellen, hanem segédjei után elégtételt kért, az ért inzulitus miatt. A divatárkereskedő és táncmester férj megtagadta a lovagias elégtételt azzal, hogy felesége leendő

Háborúság ütött ki a rakétarepülő körül.

Opel julius közepe táján startol.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Opper felbontotta a szerződését Raab Katzenstein-céggel, amely megváltotta a kizárólagossági jogot a rakétarepülésre. A szerződés felbontásának oka az, hogy Raab nyilatkozatot adott a gépről, dacára annak, hogy

férjével nem hajlandó verekedni. Egyben közölte a cégvezetővel, hogy a csecsemőt nem ismeri el magáénak, felesége ellen válópert indított és reméli, hogy férfiasan helyt fog állni, a válópör után elveszi feleségül a fiatalasszonyt. Hiába magyarázták a férjnek, hogy tévedett és a cégvezető mint jóbarát, kereste fel a klinikán a feleségét és a homlokát csókolta meg gratulációképen. A válókeresetet benyújtotta. Sőt a törvényszéken kívánja a vérvizsgálatot, amely — szerinte — azt bizonyítja, hogy a gyermek semmiképpen sem lehet az övé.

Igy áll egyelőre annak a házasságnak az ügye, mely legénykéréssel kezdődött.

fogadalmat tett a titoktartásra. Opper most egy északnémet repülőgyárral kötött szerződést és az készíti az első gépet, amellyel Opper Berlin környékén, julius közepe táján startol.

RUGGYANTABÉLYEGZŐK és vésnök/munkálatok jutányos árak mellett készülnek
CSÁKY GYULA vésnök, volt Salaz-u. 5. sz.

Új vezetőséget választott az aradi tőzsde.

Sürgetik a tőzsdei forgalom megindítását. — Az aradi áru- és értéktőzsde évi közgyűlése.

(Arad, június 16.) Ma délután fél hat órai kezdettel tartotta az aradi áru- és értéktőzsde ezévi rendes közgyűlést az aradi kereskedelmi és iparkamara tanácstermében Ádám György és Goldschmidt Sándor elnökletével. A közgyűlést Ádám György elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és kijelölte a szavazatszedő bizottság tagjait Domán Sándor, Burza Kornél és Sevic Sava személyében. Majd dr. Trailescu Ionel titkár román és dr. Falus Lajos titkár magyar nyelven a felügyelő bizottság mult évi zárszámadását terjesztette elő. Ezután a két titkár a tőzsdebírók tevékenységéről referált. Elmondották, hogy aránylag kevés emelkedést mutat az ezévi pörök száma a multévível szemben, ami azonban nem a kereskedelmi élet normalizálódását jelenti, hanem a gazdasági stagnációt bizonyítja. A perek legnagyobb részét különben inkasszós keresetek teszik ki. Utána a tőzsdebírói ítéletekkel szemben való felfolyamodás kérdésével foglalkoztak jelentésükben a titkárok. Eszerint lehet a tőzsdei határozatok ellen a királyi táblához, illetve a semmitűszékhez is felebeznit. Dr. Rácz Sándor szólalt hozzá a jelentéshez. Kérte a vezetőséget, hogy tegyen lépéseket a tőzsdeforgalom ismételt megindítására. Dr. Falus Lajos adott választ Rácz Sándor dr. kérésére és felsorolta, hogy mik az akadályai a tőzsdeforgalom megnyitásának. Részint a jelenlegi gazdasági helyzet az akadály, de inkább az alapszabályok megkötésével, amelyeket ez esetben meg kellene változtatni és a regáti alapszabályokhoz módosítani. Ez azonban az Áru- és Értéktőzsde autonómiájának megszűnését jelentené, mivel a regáti tőzsdék az iparkamarák függvényei. Végül bejelenti, hogy technikai okok miatt az új tőzsdefogványok július 1-e helyett szeptember 15-én fognak csak életbe lépni. Majd áttértek a napirend utolsó pontjára, az új tőzsdetanács megválasztására és a választás a következőképpen végződött: Rendes tagok: Ádám György, Adler Andor, Alföldi Pál, Antonescu Virgil, dr. Baross Lajos, Birtolon Aurel, Bosniac Victor, Burza Kornél, Chertolon Aurel, Bosniac Victor, Burza Kornél, Domán János, Constantin Mihály, Deutsch Andor, Domán Sándor, Faragó Rezső, Fejér Gábor, Fodor Gyula, Földes Soma, Goldschmidt Sándor, Hanzu Nestor, Haralamb Henry, Hegyi Albert, Holländer Emil, Ilesanu István, Jellinek József, Kardos Jenő, Kintzig János, Kornis Odön, László Dezső, Lázár

Cornél, Leipniker Salamon, dr. Marcus Mihály, Matécsu István, Nasta Victor, báró Neuman Károly, Niculescu Cristea, Omescu Cornél, Papp Illés, Petrescu Miklós, Popescu Miklós, Popovici György, Purgly László, Reinhart Gyula, Rozván Pál, Schwartz Adolf, Sevic Sava, Tatu János, Trimbitioni Traian, Zankow György, Zádor Imre, Zima Tibor. Póttagok: Bán Vilmos, Bene Emil, Brata János, Bustiu Sándor, Klein B. Vilmos, Oprea Titus, Stefu György, Schreyer Viktor, Sultiu Aurel, Vámos Antal. Utána Ádám elnök bejelenti, hogy az új tanács megerősítéséig még a régi tanács vezeti az ügyeket; ezzel a közgyűlés véget is ért.

Aradiak kedvenc tartózkodási helye Budapest
Modern Pensio
V., Erzsébet-tér 5. 3165

SPORT

O Az ATE egy megsérült országos válogatott játékosának javára holnap, vasárnap nagyszabású mérkőzések lesznek Aradon, a Gloria-CFR pályán. Dél előtt 9 órakor: Gloria-CFR—Unirea ifj. bajnoki. Fél 10 órakor: ATE—AAC hazena-meccs. Fél 12 órakor: ATE komb.—Hakoah. Délután 3 órakor: Iparosotthon műkedvelők—Textil-gyár. Fél 5 órakor: ATE—AAC. Hat órakor: AMTE—Tricolor. A mérkőzések iránt már most nagy érdeklődés nyilvánul meg. Olcsó helyárak.

— Felmentettek egy felségsértéssel vádolt tanítót. Clujról jelentik: A cluji (kolozsvári) hatodik hadtest hadbírósa két napi tárgyalás után ma hozott ítéletet Borza Juon mármarosszigeti tanító ügyében. A tanítót felségsértéssel vádolták, mert a vendéglői mulatozás alkalmával, teljesen illuminált állapotban a következő kijelentést tette: Éljen Károly herceg, Románia igazi királya! Éljen Károly király! A tárgyaláson Negulescu kapitány képviselte a vádat, míg a védelmet dr. Dunca ügyvéd látta el, aki kifejtette, hogy a vádlott teljesen beszámithatatlan állapotban tette meg az inkriminált kijelentéseket, ezért kéri felmentését. A bíróság hosszas tanácskozás után elfogadta a védő érvelését és Borza Juont felmentette a felségsértés vádjától.

Ma alapkö-avatás az AMTE sporttelepen.

H I R E K.

Lutri a sarkon.

Dél felé járt az idő. Bandukoltam inkább bágyadtan, mert mint juliusi asszony csókolt a juniusi nap és árnyékot is kerestem hasztalan nagy házak hűvös sóhaju kapui közelében. Mégis küllebb, ahol a Szabadság-tér a Hunyadi-uccában vékonyodik el, ott a sarkon nagy csoport izgó-mozgó férfi dacolt a kánikulával. A fejek érdeklődve hajoltak középre egy pont: valami felé. Biciklibalesetre gondolt az ember, de viszont nem lehetett látni sehol a rendőrt a notesszel meg a ceruzával. Nem is erről volt szó. Valami egészen más izgatta a csapatot ott a sarkon. Az embergyűrű közepén egy fiatal ember állott. Ládikó volt a kezében és a ládikóban szürke, kis, töbrét összehajtott négyszögletes papírdarabok.

— Tessék urak, tessék urak — kínálta vásárl hangnemben — mindenki megpróbálhatja szerencséséjét. Tessék urak, tessék . . . csak két lej egy darab.

A körülállók rejtett mosollyal figyelték a fiatalembert, a ládikót, egymást. . . Itt-ott a szemekben lassan lobogott a játék tüze.

— Hát hogyan is megy ez? — kérdezte az egyik.

— Sorsjáték — magyarázta egy tapasztalt. — Vesz két lejért egy sorsjegyet, felbontja és megnézi. Ha a szám alá vastagon az van nyomva, hogy „castigator” akkor nyert. Mellette ott van mindjárt az is, hogy mennyit. De ha az van oda nyomva, hogy: „necastigator” akkor nem nyert. Hát így megy.

— Na nézzük — adta ki valaki a jelszót és mindjárt hármát vett. Ilyenkor látszik, hogy milyen kicsi pénz az a kétlejes pénzdaráb.

Kíváncsian bontották fel a szürke sorsjegyeket, amelyek ezt a felírást viselik „Népszerű sorsjáték” — Loteria populară. Hadirokkantak, özvegyek és árvák javára megy. Mit mondjak: nem nyert egyik sem. Hulltak a kétlejesek, fogytak a sorsjegyek a ládikóban, de nyereség nem történt. Pedig a ládikós fiatalembernek külső kabátzsebébe, ahol a korzó elegánsai a krepdesin zsebkendőt lafogatják, tele volt felbontott, akarom mondani „kihuzott” sorsjegyekkel. Azt mondta, hogy ezek mind nyertek.

— Mikor? — gyanakodott valaki.

— Tegnap.

— Igen — vágott közbe egy harmadik — én láttam. Tegnap egy ur 500 lejt nyert. Pedig csak egy sorsjegyet vett.

Ujból hullottak a kétlejesek és űrült a ládikó. Volt aki utólag akart fizetni, de azt nem engedte a ládikós fiatalember.

— Nem lehet — mondta — az a szabály, hogy előre kell fizetni. Már pedig ami szabály: az szabály.

Orvsnok, ügyvédek is jártak arra. Nevetve kockáztattak 10—20 lejeket. A kávéházi kis billiárdmarkőr is reszkurozott borraivalóiból . . . nagyon ostromolták Fortuna öngyűlöletét a sarkon, de az istennő leégetett mindenkit. Lehet, mert dél volt és sokan jártak arra az emberek. A ládikós boldogan nevetett és harsányan kiáltott.

— Tessék urak, tessék . . .

Ő csinálta aznap a legjobb fizetést Aradon.

. . . Amikor visszafelé mentem, a felocsolt aszfalton a pocstétában szürke papírszeletek hevertek. A népszerű sorsjegyek. Lehervadt remények, be nem teljesült vágyak hemperegtek piszkossá váltan az aszfalton. Kíméletlen konfliktus gördültek rajtuk keresztül, autók gázolták . . . fent az égen pedig nevetett a Napasszony . . .

Fóthy Ernő.

— Beteg a lengyel külügyminiszter. Berlinből jelentik: Zaleszky lengyel külügyminiszter Brüsszelsből hazatérve, az uton súlyos influenzába betegedett meg s ezért a berlini pályaudvaron előkészített fogadtatása elmaradt.

— Kitértették Ausztriából Kun Béla büntetését. Bécsből jelentik: A bécsi büntetőjársárbírósa ma ítélkezett a Kun Bélával egyidejűleg letartóztatásba helyezett Lippay Zoltán kommunistavezér bűnperében. A bíróság hamis bejelentés és hamis utlevél használata vétségében mondotta ki bűnösnek Lippay Zoltánt, akít ezért egy heti fogházbüntetésre ítélte és egyben Ausztria területéről örök időkre kitejtotta.

Főkormánybiztos intézi a lejstabilizálást.

A Banca Nationala összehívása. — A parlament rendkívüli ülészeke. — Nagy változások a kormányban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Bratlanu Vintila kormányelnök ma délelőtt hosszabb tanácskozást folytatott Burleanuval, a Banca Nationala kormányzójával a stabilizációval kapcsolatos kérdésekről. Mint különben a Cuvantul értesült, a lej stabilizálására vonatkozó munkálatok a befejezés felé közelednek s ezzel kapcsolatban a kormány már elhatározta a parlament minél előbb való összehívását. Ugyancsak a stabilizációval van összefüggésben, hogy a Banca Nationala vezetősége vasárnap fogja szétküldeni a rendkívüli közgyűlés összehívására szóló meghívót. Az általános gyakorlat szerint a meghívók széjjelküldésétől számított 20 napon belül meg kell tartani a közgyűlést és miután a parlament megnyitása egybe esnek a Banca Nationala közgyűlésével, bizonyos, hogy a parlamentet husz-huszonegy nap múlva fogják összehívni. Kormánykörökből nyert információ szerint a lej stabilizációs munkálatainak keresz-

tülvitelére külön bizottságot delegálnak, a melynek elnöke Ion Lapedatu volt avarescanus pénzügyminiszter lesz főkormánybiztos minőségben.

A Cuvantul értesülése szerint különben a kormányelnök elhatározta, hogy a kölcsön periktualása után soronkívül nagyobb arányú személyi változást eszközöl a kormányban. A lap tudni véli, hogy ebben az esetben hat miniszteri tárca cserélne gazdát és azok jutnának be a kabinetbe, akik a kölcsön megszerzése körül nagyobb eredményeket értek el. Innen van az, — írja a lap — hogy Victor Antonescu és a többiek mindent elkövetnek, hogy legalább is valamelyes eredményt érjenek el. Különben a lap az egyes német és angol közgazdasági sajtó vonatkozó értesüléseit idézve, valószínűnek tartja, hogy a kölcsön, — ha ugyan a reméltnél súlyosabb feltételek mellett is — de július közepére még is létre jön.

Aradváros nem kezelheti a Spitzer-hagyatékot.

Az örökhagyó rendelkezése szerint az alapítványt az egyik aradi pénzintézetben kell gyümölcsöztetni.

(Arad, június 16.) Néhány héttel ezelőtt történt. — még amikor Petrescu Panait, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács tagja Aradon legutóbbi vizsgálatát tartotta — hogy Angel István dr. polgármester kivette az összes aradi magánbankokból a város letétjeit. Annak idején a polgármester az Erdélyi Hitelbankban elhelyezett Spitzer-féle hagyatékot is felvette, dacára annak, hogy az elhunyt annak idején határozottan kívánta, hogy hagyatékát ebben a pénzintézetben kamatoztassák. A bank a végrendelet dacára készségesen kiadta a 469.000 lejt kitevő hagyatékot.

Néhány nappal ezelőtt azonban az Erdé-

lyi Hitelbank levelet intézett a polgármesterhez, közölve, hogy annakidején nem akart nehézségeket gördíteni a pénz felvétele alá, most azonban kéri a várost, teljes egészében hajtsa végre Spitzer Ignác végrendeletét. A polgármester a városi főügyész hivatálhoz tette át az ügyet és a városi főügyész megadta véleményét, amely szerint a városnak feltétlenül respektálnia kell az örökhagyó végző akaratát. Ezeknek alapján a permanens-bizottság ma délelőtt elhatározta, hogy a Spitzer-hagyatékot ismét az Erdélyi Hitelbankban helyezi el.

Agfa fotocikkek legolcsóbban OLÁH SÁNDOR cégnél Aradon

— Ujabb összeesküvés Portugáliában. Lisszabomból jelentik: A hatóságok ujabb politikai összeesküvést fedeztek fel, amelynek értelmi szerzőjét Antonio de Silva volt miniszterelnököt letartóztatták.

— Az aradi zsidótemplom jubileári ünnepsége. Az aradi zsidótemplom százéves fennállásának jubileumára befejeződtek az előkészületek és bizonyosra vehető, hogy ez a jubileum egyik legemlékezetesebb ünnepe lesz Arad társadalmának vallás és felekezetre való különbség nélkül. Az ünnepség délelőtt 11 órakor hálaadó istentisztelettel kezdődik, amit hálaközönségi diszközgyűlés követ. Délután fél 6 órakor nagy gyermekbaré lesz a Központi kerületében, ami egy kedélyes kirvájszerű nyári mulatságban folytatódik. Ez fejezi be egy zersmind a jubileumi ünnepet.

— Az áldozat nagylelkűsége. Tokióból jelentik: Tanaka japán miniszterelnök ezer yent adományozott merénylője családjának, amely a merénylő letartóztatása óta nyomorral küzdött.

— Bangha páter jezsuita rendfőnök. Budapestről táviratozzák: Bangha Béla pátert, akinek neve az utóbbi években közismert lett az utódállamok magyarsága előtt is, ma a budapesti jezsuita rendház főnökévé nevezték ki.

— Felavatták Kína új fővárosát. Pekingből jelentik: Sun-Jat-sen hamvait tegnap Nankingba szállították. Ezen szertartással jelzik hivatalosan, hogy 400 év után Pekingből Nankingba helyezik át a kínai birodalom fővárosát.

— Súlyos ítélet a kassai kémkedési pörben. Kassáról jelentik: Jelentették, hogy a kassai törvényszék napokon keresztül Magyar József és társainak kémkedési pörét tárgyalta. Ma elhangzott az ítélet, amely Magyar tizévi Cserni Andrást nyolc, Kovács Emilt hét, Kovács Emilnét és Puta Sándort hat, Hrim Jánost pedig öt évi súlyos fegyházzal sújtotta. A többieket felmentették.

— Ujságírói klub Aradon. Az aradi ujságíró-társadalomnak már évek óta az a törekvése, hogy a város intellektueljei részére kellemes, előkelő tónusú és szigorúan exkluzív klubot létesítsen, a mely finom és hangulatos keretül szolgáljon az elite közönség társadalmi életének. Hosszas és kitartó munkával sikerült megszerezni az összes szükséges engedélyeket és az aradi ujságírók megfontolták mindazon előfeltételeket, melyek a pazar elegancia és impozáns klub létesítéséhez kellenek. A klub vezetősége kibérelte a Központi szálloda összes földszinti helyiségeit és a pompás termekben, valamint a kerthelyiségben máris javában dolgoznak a festők, kőművesek és asztalosok, akik Weil József főmérnök egységes irányítása mellett végzik az átalakítási és berendezési munkálatokat. Július hó közepén a művészi izléssel és pazar kényelemmel berendezett helyiségek már teljesen készen várják az Aradon régen nélkülözött klubélet megkezdését. A megnyitó ünnepség Arad hivatalos, társadalmi és gazdasági előkelőségeinek jelenlétében, impozáns keretek között fog lefolyni. A tagszervezés eleinte meghívás útján fog történni és a klub vezetősége e napokban már megkezdte a szervezési munkálatokat. Általános a vélemény, hogy az Ujságíró-klub működése örvendetes lendületet fog adni Arad szerte hulló társadalmi életének.

Gevaert fotocikkek nagyon olcsó árban GROSZ optikus-nál Arad, az Apolló mozi mellett.

— A német-szentpéteri gyógyszerész gyáza. A németországi nagy vasuti szerencsétlenségnek két magyar áldozata is van. Ujágh Béla német-szentpéteri gyógyszerész ma értesítést kapott, hogy unokatestvére, Provarel Jenő mérnök, a Frigyes főherceg tulajdonát képező mariahuta-valerfalvai bányák igazgatója és felesége életüket vesztették a katasztrófia alkalmából.

— Poloskát Lovas ut. Oituz (Illés-u.) 111.
— Lehár Ferenc kitiintetése. Bécsből jelentik: A Strauss-Theater ma esti díszelőadásán ünnepli meg működésének huszonöt éves jubileumát Lehár Ferenc, a Vig özvegy és a Csárdáskirályné világhírű szerzője. Ez alkalomból az osztrák köztársaság elnöke nagy- ezüst érdemrenddel tünteti ki a kiváló komponistát.

Védő szemüvegek

nagyon olcsó árban

G R O S Z optikus-nál
Arad, az Apollo mozi mellett.

— **Üngyilkos lett egy gyógyszerész felesége.** Nepper Győző nagyözi gyógyszerész felesége, ma üngyilkosságot követett el, felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A fiatal asszony végzetes tettét ideg-baja miatt követte el. A tragikus eset Nagyöszön nagy részvétet keltett.

— **Házasság.** Rutkay Annus és Hoffmann Valentin házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Hivatalos hatalommal vádolt csendőr a bíróság előtt.** Az aradi törvényszék első szekciójának büntető-tanácsa ma tárgyalta Chira József maceai (mátsai) csendőrmester bűnperét, aki ellen többrendbeli hivatalos hatalommal való visszaélés és megvesztegetés büntette miatt Gruita Aurél volt maceai jegyző, Oancea Romulus mátsai görög keleti lelkész és Miloš Demeter maceai igazgató-tanító feljelentésére indult meg az eljárás. A vádirat szerint Chira csendőrmester különféle koholt ügyekkel tartóztatta a község módosabb gazdáinak fiait, akiket aztán csak váltásdíj fejében volt hajlandó szabadon engedni. Így Mihai Lázártól 15.000 lejt kapott, hogy fiát klengedje, Gradner József 4000 lej, Gradner János 4000 lej, Mayer János pedig 2500 lejt adott hasonló címen. A ma tartott főtárgyaláson a tanuként beidézték apák ezt eskü alatt vallották, míg Chira csendőrmester a leghatározottabban tagadta, hogy bármilyen szolgálat fejében pénzt kapott volna nevezettekől, akik különben azt állítják, hogy az őrmester parancsára az összegeket nem közvetlenül a kezéhez juttatták, hanem íróasztalának fiókjába, vagy a kályha hamutartójába kellett elhelyezniük. Sarbu György dr. védő kérésére a törvényszék a bizonyítékok kiegészítését rendelte el s a tárgyalást elnapolta.

— **Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigy-nagyobbodás és golyvaképződés** eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Nagyarányu betörés tettesel után nyomoz az aradi rendőrség.** Az esti órákban jelentést tettek a központi rendőrségen, hogy titokzatos körülmények között nagyarányu betörés történt Aradon. A rejtélyes betörés ügyében nagy apparátussal megindult a nyomozás, amelynek érdekében azonban a hatóságok egyelőre nem szolgálnak bővebb részletekkel.

Gyermekkocsik és Hégedűsnél,
székek legszebb kivitelben és legolcsóbban **Aradon.**

— **Magyar újságíró ünneplése.** Budapestről jelentik: Márkus Miksát, a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnökét, hatvanéves születésnapja és negyvenéves újságírói működése alkalmából az összes újságíró intézmények tiszteletli tagjukká választották. Márkus Miksát barátai és tisztelői jókívánságokkal és ajándékokkal halmozták el.

— **Az aradi rendőrség felhívása.** Az aradi rendőrprefektúra a belügyminisztérium egy leirata alapján közli, hogy minden szállástadó aradi lakos, bármilyen kis időre is adja ki szobáját, köteles a megszálló egyént a rendőrség bejelentő hivatalában bejelenteni. Ellenkező esetben a rendeletet figyelembe nem vevők szigorú büntetésben részesülnek.

Elmarad Franasovici államtitkár aradi látogatása.

(Arad, június 16.) Ismeretes, hogy Franasovici Richard belügyi államtitkár tegnapra Aradra várták. A külügyi államtitkár aradi útja azonban legalább egyelőre — elmarad, mint hogy Franasovici újabb díszpozíciók alapján megváltoztatta utjának célját s

Oradeára ment. Értesülésünk szerint az államtitkár a mostani időkben aligha keresi fel Aradot, mert szalon-kocsiját Oradeáról vissza küldte Bucuresztbe, ő pedig hír szerint külföldre készül.

Mentőexpedíciók küzdelme Nobile után.

Végveszélyben van az expedíció, amelyet kelet felé sodor az ár.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Kingsbaya jelentések szerint a Braganza ama hírét, amely szerint Nobile expedíciójának három tagját megtalálták, még nem erősítették meg. Lützow Holm és Rijser Lörser pikóták tegnap felderítő utra indultak. Miután az időjárás rendkívül kedvező, remélik, hogy könnyen megtalálják a hajótörötteket. A Braganza és Hobby tegnap óta együtt haladnak North Ostland partvidékén Nord Cap felé. A hajók könnyen haladnak előre.

A londoni jelentések szerint az elmúlt éjszaka Nobile vészjeleket adott le, tudatva, hogy vihar dühög, amely összeroppanással fenyegeti a jégtömböt. A tömbön már széles repedések mutatkoznak és tavak képződnek. Sürgősen kér eleséget, de különösen fegyvereket, mert a nagy tömegben kószáló jegesmedvék veszedelmesek. A rádiósürgönyvel végződik, hogy a jégtömböt a szél nagy gyorsasággal hajítja kelet felé.

Nyilvánossági jogok az aradi katolikus gimnázium. Elintézését nyert a szász intézetek nyilvánossága. — Angheliescu miniszter nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Pénteken délután öt órakor a Consiliul Permanent ülést tartott, amelyen azokról a szász középiskolákról határoztak, amelyek nyilvánossági jogának kérdésében eddig döntés nem történt. Az ülésen jelen volt maga Angheliescu közoktatásügyi miniszter is, aki személyes jelenlétével ki akarta emelni a tanácskozások fontosságát. Hosszas megbeszélés után a Consiliul Permanent nyilvánossági jogot adott az összes szász középiskolának, így a sibiui (magyszebeni), sighisoarai (segesvári), szászrényi és szászsebesi iskoláknak. A mediasi (medgyesi) szász középiskola nyilvánossági jogát már előzőleg elintézték. A jövő héten, ugyancsak pénteken a Consiliul Permanent azokkal a magyar középiskolákkal — köztük az aradi gimnáziummal is — fog foglalkozni, amelyek nyilvánossági jogát még nem rendezték. Valószínű, hogy ezekben az ügyekben is kedvező lesz a döntés. Legalább is arra lehet következtetni a miniszter

nyilatkozatából, amelyet a tegnapi értekezlet után tett. Nekem mindig a legbékésebb szándékaim voltak — mondotta Angheliescu — és hogy a nyilvánossági jogok kérdése ilyen sokáig húzódott, az azon mulott, hogy a tervezetek nem voltak teljesen készek és nem volt meg az egyöntetűség a kisebbségek eljárásában. Az utóbbi időben azonban a kisebbségek vezetőségei sok tekintetben határozott jóindulatot mutatnak és ez minden esetre elősegítette, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben az egyensúly helyreállt. Ennek nemcsak örülni tudok, hanem meg vagyok győződve arról is, hogyha a kisebbségek részéről hasonló jóindulattal és megértéssel találkozunk, többi iskolai kérdésben is egyezséget tudunk teremteni. Öszinte köszönetem fejezem ki mindazoknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a nyilvánossági jogok kérdésében a kormány és a kisebbségek között a harmonia és az egyetértés helyreállt.

— **Külföldi tanulmányutamról hazatérve,** nyilvánosságra hozom, hogy a fogászati érzéstelenítés művészetének oly birtokában vagyok, hogy foghuzásoknál, fogkezeléseknél a legkisebb tűszúrásnyi fájdalmat sem okozok. Reggel 7—9-ig szegénysorsu fogbetegek részére foghuzások minden fájdalom nélkül 40 lej. D. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig mérsékelt árakkal dolgozom. Dr. Tamásdan med. univ. fogorvos Bulv. Ferd. 15. Arad.

— **18 millió lejt nyerhet egyetlenegy sorsjeggyel az új osztálysorsjátékon.** Irjon még ma egy levelezőlapot pontos címével a diszkrét, mintaszerű vezetéséről híres és sok nyereségy kifizetése miatt oly népszerű Fritz Dörge banknak Wien, I. A. Kärtnerstrasse 43. A sorsjegyek ára: egy egész 800 lej, egy fél 400 lej, egy negyed 200 lej.

— **Gramofonok, lemezek (legjobbak) Kerpelnél.**

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja** értesíti tagjait, hogy folyó hó 16-ikáig a 188-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— **Menyházán,** ezen a gyönyörű fekvésű fürdőhelyen, olyan kedvező az időjárás, amelyre évek óta nem emlékeznek a fürdő látogatói. Gyönyörű napsütés, anélkül, hogy tűrhetetlen lenne a hőség. Eddig számos aradi vendége van a fürdőnek, akik a legcsodásabb természeti szépségekben gyönyörködhetnek. Június 15-től kezdve Sibisról, a reggeli vonat-hoz naponta csatlakozása van Menyházának. A posta szintén naponta közlekedik.

— **Óvás! Csak „Stollwerck” fóliással** valódiak a tejkaramellák.

— **Új gramfon-lemezek** érkeztek Kerpelnél.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja** jelentése. Kaptuk a következő sorokat: Hálás készséggel ismerem el, hogy az Önök intézménye — bár erre kötelezve csak 6 hónap múlva lett volna — házassági segélyem előlegeként 15.000 lejt kezimhez lefizetett. M a n y i Adámné, született Szász Mária.

— **Mandl Sándor szobafestő lakását** a volt Kölcsey-uca 11. szám alól Tököly-tér 3. szám alá helyezte át. Szobafestő- és mázoló munkálatokat izléses kivitelben, jutányosan vállalunk. Teljes tisztelettel: Kucséra és Mandl.

Idegesség és szívbajban szenvedők, reuma, vérszegény, női szervi bajok, magas vérnyomású betegek keressék föl:

LIPPAFÜREDET

melynek legújabbban felfedezett RÁDIUMAKTIVITÁSU SZÉNSAVAS ÁSVÁNYFORRÁSAI CSODÁKAT MŰVEL GYÓGYULÁS TERÉN.
Június 1-től egész időnyre 70 tagu katonazenekar hangversenyező.

Kiirtják

az összes kutyákat Ghiorocon.

Hogyan védekeznek a veszethez ellen egyes aradmegyei községek.

(Arad, június 16.) Szinte hihetetlenül hangzó tudósítást közöl velünk gyoroki tudósítónk: az ottani magisztrátus miniszteri rendeletet kapott, amely engedélyezi az egészségügyi, illetve közigazgatási hatóságoknak, hogy Ghioroc és Cuvin községekben található összes kutyákat pusztítsák el, mivel az utóbbi időben a veszett, kóbor ebek száma a környéken nagyon elszaporodott.

A ghioroci és cuvini kutyák halálos ítélete nagy rémületet keltett az ottani kutyatulajdonosok között, akik értetlenül állnak a drákói szigorú miniszteri rendelet előtt. Érthető ugyan, hogy a közvélemény a közbiztonság érdekében védekezni kell a veszett kutyák ellen, de a védekezésnek ez a módja szinte példátlan és mindenkit felháborító. Hiszen a veszethez elleni defenzívának sok szelidebb és bevált módszere van és csak ezek alkalmazása után kerülhet sor drasztikusabb rendszabályokra, de akkor sem ilyen generalis és embertelen halálos ítéletekre.

Tudósítónk értesülése szerint a ghioroci kutyáirtás úgy fog megtörténni, hogy a hivatalos közegek járnak majd házról-házra és még a selyempárnán lustálkodó diszkutyákat is agyonlövők, vagy megmérgezik. Elképzelhető, hogy ez a hír megrémít és felháborodást keltett az érdekelt községekben. A házörző, patkányirtó kutyák szinte nélkülözhetetlenek, mert a közbiztonság gyenge lábón áll a községekben és a pockok szaporodása nagy károkat okoz a lakosságnak. Az értékes fajkutyák elpusztítása pedig egyenesen oktalanság volna. De az irtóhadjárat amúgy sem érné el kitűzött célját, mert kóbor, veszett ebek a szomszéd községekben is eljuthatnak Ghiorocra és Cuvinba, az pedig kissé körülményes dolog volna, ha a nagytekintetű magisztrátusok az egész világ kutyáállományának kiirtására vállalkoznának.

Amint értesülünk, a ghioroci és cuvini kutyatulajdonosok szervezkednek és egységesen fognak interveniálni illetékes helyen a kutyákra kimondott halálos ítélet visszavonása érdekében.

Festmények

kiállító művészek munkái, u. m.: Iványi-Grünwald, Romek, Hoyer, Geiger, Pap Emil, Innocent, Glatter, Gergely stb. művei óriási választékban, igen olcsón állanak rendelkezésre. Vételi kényszer nélkül megtekinthetők. Kedvező fizetési feltételek. 3274

Kerpel Izsó műkereskedése.

— Hangos botrány az uccán. Ma este hangos botrány történt fél 11 óra tájban a Városi kávéház előtt. Argea János szakácsnak aférja támadt egy épen szolgálaton kívüli rendőrrel, amire a poszton álló rendőr leigazoltatta és az őrszobára kísérte. Argea természetesen tiltakozott a bekísérés ellen és ez nem ment botrány nélkül. Csakhamar hatalmas csődület keletkezett, amely benyomult a Bratjaru (Weitzer) uccába és követte Argeát és a bekísérő rendőrt. Nemsokára a rendőrség egy tisztviselője is odaérkezett, akinek erőlyes fellépésére az ottani csak szét a tömeg. Argeát fölkiérték a központi rendőrség őrszobájára, ahol megkezdték kihallgatását.

Ujabb két letartóztatás a németszentpéteri gyilkosság ügyében.

Egy aradgái embert gyanusítanak a bűntett elkövetésével.

(Az Aradi Közlöny németszentpéteri tudósítójának telefonjelentése.) A németszentpéteri rablógyilkosság ügyében — mint ottani tudósítónk telefonon jelenti — ma igen érdekes fordulat állott be. A fémiszarai rendőrség ugyanis a mai nap folyamán letartóztatott két embert, akiket alaposan lehet gyanusítani a borzalmas tett elkövetésével. Az egyik Hegedüs János aradgái születésű, kissodai lakos, aki különböző bűncselekményekért már többször volt büntetve. Csehszlovákiában több évet ült börtönben, majd megszökött és Magyarországon élt, ahonnan átjött Romániába. A másik gyanúsított: Frank András temesvári festő. A rendőrség mindkettőnél házkutatást tartott és több súlyosan terhelő bűnjelet talált lakásukon. A bíróság hétfőn a tettesek-

kel Kiszállt a helyszínre és ott folytatják le a nyomozást.

Hegedüs János mindjárt a rémtett felfedezése után gyanuba került. Keresték is lakásán, de nem találták meg, mert közbe eltűnt. Most aztán biztonságban érezte magát, visszatért és úgy került a rendőrség kezére. Szijjártó és Horga, akiket szintén gyanusnak találtak, még mindig őrizetben vannak. Horga a nyomozás érdekében továbbra is a németszentpéteri csendőrség foglya maradt, mivel Kunék nevelt leánya újabb vallomásában meg erősítette, hogy Horga ott volt a gyilkosság elkövetésénél, de őt nem bántotta. A csendőrségen hétfőn szembesítik Horgát Hegedüssel és Frankkal és ettől nagy eredményt várnak a nyomozó hatóságok.

Letartóztatottak Budapesten egy romániai ügyvédet

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A főkapitányságon ma kétrendbeli család címén letartóztatott Maniol Alexa 26 éves román ügyvédet és újságíró, aki pár napja utlevél nélkül átszökött a határon és Budapestre utazott, ahol az István király-szállóban lakott. Mamol

feljelentője egy bérkocsis, akivel egész nap fuvaroztatta magát, majd este egy átjáróházon keresztül fizetés nélkül meglépett. Ugyancsak fizetés nélkül távozott a szállodából is. Ma előállították a főkapitányságra, ahonnan már a délelőtti folyamán az ügyészségre kísérték át.

A jövő hétfőn is folytatják az Ipar- és Népbank-betétek kifizetését.

(Arad, június 16.) Az összeroppant Aradi Ipar- és Népbank nagybététei visszafizetésének első hete a mai nappal lezárult. Az elért eredményeket és a további helyzetet illetően munkatársunk az esti órákban érdeklődött a visszafizetéseket teljesítő négy aradi pénzügyésznél, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy miután a két csoportra osztott érdekelt nagybététeseknek az elmúlt hét folyamán három ízben volt alkalmuk jelentkezni, a visszafizetések nagyrésze már megtörtént és az érdekeltnek mintegy kétharmada már kiszolgált a befétje felett. A még nem je-

lentkezett betétesek betéteinek visszafizetése természetesen a jövő héten is tovább folyik, sőt a jelekből ítélve még a hó végéig elhúzódik. Az érdekeltnek ugyanis az elmúlt három-négy nap alatt csak igen csekély érdeklődést tanúsítottak a visszafizetések iránt és a jelentkezők nagyrésze is olyanformán intézkedett, hogy betétjét továbbra is az illető pénzügyész kezelésében hagyta. Az érdekelt pénzügyészek egyébként hétfőn kimutatást állítanak össze, amely aztán tiszta képet fog nyújtani az eddigi eredményekről és a visszafizetések további menetéről.

Bíróság elé viszik az aradi Kulturpalota sikkasztóját.

Aradváros vezetősége meg akart bocsátani a megtévedt fiatalembernek, de az nem teljesítette visszafizetési kötelezettségét.

(Arad, június 16.) Néhány hónappal ezelőtt — bár kisebbarányú — sikkasztás történt az aradi Kulturpalotánál. Az Aradi Közlöny annak idején részletesen meg is írta, hogy Gonjea Demeter, a Kulturpalota egyik fiatal tisztviselője 18000 lejt sikkasztott hivatalából. Amikor a fiatalembert kérdőre vonták, beismerde bűnét és elmondotta, hogy rossz társaságba keveredett, amelynek a tagjait elvitték egyik másodrendű aradi kávéházba és ott kártyázni kezdtek. Ő először a saját pénzét vesztette el, majd a hivatali pénzhez nyúlt. Néhány nap alatt elveszített 18000 lejt a hivatali pénzből. Gonjea Demeter kijelentette, hogy jó módú szülei meg fogják téríteni a kárt és ezért arra kérte Angel István dr. polgármestert, egyelő-

re ne tegye meg ellene a város a bünvádi feljelentést.

A polgármester engedett is a kérésnek és a fiatalember hazautazott szüleihez Aradmegye egyik községébe. Néhány nap múlva a fiatal tisztviselő egyik barátja jelentkezett, aki Gonjea megbízásából egyelőre ötezer lejt hozott és azt le is fizette. Azóta néhány hónap telt el, de a tisztviselő nem jelentkezett az újabb részletekkel. Miután a város vezetősége úgy vélte, hogy Gonjeának nincsen szándékában kifizetni a város kárát, ma permanens bizottsági ülés elé vitte az ügyet. A bizottság elhatározta, hogy az ügy aktáit az ügyészségre teszi át és kéri, indítsák meg sikkasztás címén a bünvádi eljárást Gonjea ellen.

Külön gabonapiacot kap Aradváros.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara átirata Aradváros vezetőségéhez

(Arad, június 16.) Néhány nappal ezelőtt érdekes és gazdasági szempontból fontos átirat érkezett az aradi kereskedelmi és iparkamarától Aradváros vezetőségéhez. A kamara átiratában részletesen kifejtette, hogy Aradnak ezidőszáig nincsen rendes gabonapiaca, miután csak ideiglenesnek kell tekinteni a jelenlegi gabonapiacot, amely egyáltalában nem felel meg a követelményeknek. A Bul. Regele Ferdinánd (Boros Béni-teret) erre a célra felhasználni szintén nem szabad, miután a város központjában van és különösen a városba érkező idegenekre — szépiészeti szempontból —

gyakorol rossz hatást. Miután pedig Aradnak minden tekintetben megfelelő gabonapiacra van szüksége, a kamara arra kéri a város vezetőségét, jelöljön ki megfelelő helyet erre a célra és mielőbb létesítse az annyira szükséges piacot. A város a napokban dönt a kamara átirata ügyében.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Amundsen Nobile ellen.

Nobile nem volt jó bajtárs — írja Amundsen. — Reklámért újságírókat vett fel a Norgere, de azt nem engedte meg, hogy a norvég személyzet a sarki utra felöltözhessen.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Az egész világsajtóban rendkívüli felháborítást keltett Amundsen Roaldnak, a világhírű norvég sarkkutatónak az a nyilatkozata, amelyben a norvég tudós megcáfolta Nobile tábornoknak a sarkvidékre vonatkozó első jelentését. Amundsen és tőle függetlenül két orosz ekspedíció egyformán szárazföldet jeleznek ott, ahol Nobile jégen és tengeren kívül egyebet nem talált.

Most kiderül, hogy Amundsen és Nobile között az ellentét, mondhatni ellenségeskedés régi keletű.

Most, mikor csak annyi bizonyos, hogy Nobile társaival együtt él, de egyelőre egészen bizonytalan, hogy milyen módon sikerül majd őket megmenteni, — tehát nem egészen alkalmas időben — kezd nyílt támadást Amundsen Nobile ellen.

— Hogyan lettem sarkkutató? — címen cikksorozatot tett közzé Amundsen Európa vezető lapjaiban, de a cikkekben majdnem kizárólag csak Nobilevel foglalkozik. Ismerteti az Északi Sarkot felfedező Norgé utját és elmondja, hogy Nobile, aki fizetett alkalmazottja, pilótája volt a vállalkozásnak, hogyan akarta magához ragadni a vezetést. Miután aláírta az alkalmaztatására vonatkozó szerződést, ismét felkereste a norvég Aero-klubot s bejelentette, hogy ő tulajdonképpen már lekötötte magát előzőleg, hogy épen a Norgé indulásának idejében Japánban fog repülni.

Ezt a régebbi szerződést csak akkor bonthatja fel, hogyha neki még külön tízezer-ezer norvég koronát ad az Aero-klub.

Kereken vissza kellett volna utasítani Nobile követelését, mert hiszen Nobile a délelőtt megkötött szerződés aláírása előtt egy szót se szólt arról, hogy neki Japánban angazmánja van. A klub elnöke ez a kívánság annyira zavarba hozta, hogy nem tudott tagadó választ adni. Erről az egész dologról Amundsen csak már Rómában értesült. Nobile azt is kiterroizálta az elnököt, hogy a vállalkozásnak a nevébe az övét is belevágyók, aki pedig egyszerű megfizetett alkalmazott volt.

Azt is kívánta Nobile, hogy a Norgé legénysége hűség esküt tegyen le az ő kezébe. Ezt Amundsen kereken visszautasította. Ki akarta kötni, hogy ha ő azt mondja, hogy a légköri viszonyok nem jók, köteles a Norgé visszafordulni. Amundsen ezt is visszautasította és megmagyarázta neki, hogy ő a pilótája és nem a vezetője az expedíciónak.

Amundsen szerint ezeket az erőszakoskodásokat fedezte az olasz kormány. Rómában megtették az olaszok, hogy megállapodás ellenére rajta hagyták a NI nevet is a Norgé léghajón, sőt a léghajó aláírta festették az olasz színeket is. Az átadási ünnepet Amundsen és a többi norvégok ott is hagyták és hazáig utaztak.

Mikor Nobile a sikeres expedíció után kijelentette, hogy nehezebb és nagyobb jelentőségű volt Rómából a Spitzbergákra repülni, mint az expedíció északsarki része — mindenki előtt neveltségessé tette magát.

Jellemző, — mondja Amundsen — hogy miként vélekedik Nobile a bajtársi becsületéről.

Rómában, a felszállás előtt, megígértette a norvég legénységgel, hogy ha a Norgé kényszerleszállása jégen történik meg, a norvégok nem fognak az olaszok nélkül menekülésre gondolni.

Felvett egy csomó újságírókat a Norgere, de azt nem engedte meg, hogy a norvégok a

nekik küldött meleg ruhába öltözve szálljanak fel, mert a norvégok ruhája megterhelte volna a léghajót. Az olaszok mind kitűnő bundákban voltak, a norvégok pedig szinte majd meg-

fagytak, mire a léghajó a Spitzbergákhoz ért. Vagyis a csomó újságíró nem terhelte meg a Norgé kabinját, de a norvég legénység uccal ruhájában megfagyhatott.

Angel polgármester elvesztett ötezer lejt.

A flaskót vallott tenyészállatvásár különös epizódusa. — Amikor a polgármester ráfizet hivatalára.

(Arad, június 16.) Az aradi városfőzárának ma egy igen különös szenzációja támadt. Ezúttal nem vizsgálatokról, tanácsfeloszlatakról, ezer holdak eltűnéséről, avagy más aktuális, komoly eseményről volt szó, hanem arról, hogy Angel István dr. polgármester ma csekély ötezer lejt fizetett rá a polgármesterségre. Hogy ez miképpen történhetett meg, erről az alábbi história ad számot:

Amikor a városnál erősen folyt a munka az exportvásár létesítésére, a polgármester különösen ambicionálta az ügyet. (Nem az ő hibája, hogy közben teljes részvétlenség közepette kimúlt ez a jobbsorsra érdemes intézmény). Tehát ebben az időben történt, hogy Aradra érkezett dr. Stetiú bucaresti-i ügyvéd, a földművelésügyi miniszterium szakértő-megbízottja és mindenben a kezére járt a városnak a vásár létesítésében, tanácsokat adott, helyszíni szemléket tartott és erősen dolgozott a siker érdekében. Ellenértékképpen az ügyvéd csupán annyit kért a várostól, hogy költségeit térítsék meg. Miután a városnak még akkoriban nem volt költségvetése, hem tudták dr. Stetiú kívánságát teljesíteni és ezért Angel dr. polgármester maga segített a helyzetet olyképen, hogy a saját tárcájából adott át ötezer lejt az ügyvédnek — utólagos megtérítés reményében — megjegyzéssel.

Ez a remény azonban — mint utólag kiderült — nem vált be. A költségvetés összeállításával — ugylátszik — megelégedettek erről a tételről, annál is inkább, mert az exportvásár közben jobblétre szenderült. A polgármesternek is csak néhány nappal ezelőtt jutott eszébe az előlegül adott ötezer lejt és beadványt szerkesztett, amelyben arra kérte a permanens-bizottságot, utálja ki neki

ezt az összeget.

S most jött a meglepetés: a permanens-bizottság mai ülésén tárgyalta ezt a kérdést s miután megállapította, hogy erre nincsen megfelelő alap a költségvetésben, illő tisztelettel visszautasította a kérelmet. Nyomban ma délelőtt már szabályszerűen ki is kézbesítették a határozatot a polgármesternek, aki lemondó gesztussal gyűrte tárcájába a hivatalos irást.

— Több is veszett Mohácsnál.

Igy fizetett rá Angel István dr. ötezer lejt aradi polgármesterségére. (m. r.)

Mindenkinek ajánlatos!

A csehszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.

49 millió össznyeremények,
2 millió főnyeremény!

Küldölések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOSICE

1 Kc 20, 1/2 Kc 40, 1/1 Kc 80,
dupla (2 egész, egyenlő számú sorsjegy) Kc 160.

szóközles felirat nélküli borítékban.

Befizetés a sorsjegy és játékterv vétele után külföldi postautalványon vagy ajánlott levélben.

I. oszt. huzása

1928. június 25.

Poiret válik a feleségétől.

A divatkirály regényes pályafutása.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Paul Poiret divatkirályról sokat beszélnek most Párisban. Jelenleg nem a csodakreációkkal kapcsolatban folyik róla a szó. Házassági botrány közepontjában áll a ruhatervezés korlátlan ura. Senki sem tudja, mi okból, egyszerre beadta a válópórt neje öngyűlölet ellen. Mindenki sutog, találgat, csak az illetékes felek némák, így mindenféle kombinációk születnek, legvadabb verziók keringenek a híres Poiret-ék válása körül. Istenem, egy ember, akit a világ leggyönyörűbb manekinjai vesznek körül, kell, hogy egyszer megtántorodjék. Az is lehet, hogy neje öngyűlölet — lévén izig-vérig párisi nő — szolgáltatta a válópórt.

Poiret mester ruhát az összes francia divatkreációk között a leghíresebbek. Ő ugyanis nem általánosságban tervez egy ruhát, hanem mindig egy bizonyos személy számára, annak egyéniségéhez illően. Természetesen nem kis női személyiségek azok, akiket Poiret megtisztel azzal, hogy modellt kreál nekik.

Hírneves sztárok, politikai személyiségek feleségei, a „haute finance” asszonyai — esetleg óceánrepülőzők részesülhetnek abban a szerencsében, hogy Poiret tervezte ruhát (nem ruhákat) viselhetnek. A modalkreációkat hét lakat alatt tartják, idegen nem láthatja, divatrevüvön nem mutatják be, szóval Poiret a ruhák ekskluszív teremője. Mikor egy-egy modelle az autoulli versenyen vagy más mondér-összejöveteleken egy női hírességen megjelenik, ezer meg ezer szem les rá mo-

hón, hogy másnap már leutánozza. Hiába ké-szi'enek utána száz ruhát, a sikket, amely Poiret mester titka, senki sem tudja a ruha-szabásnak megadni. Aki Poiret-ruhát visel, az nem sokat törődik az imitációkkal, mert többször mint egy ünnepi alkalommal ugysem veszi fel.

A válópórral kapcsolatban sokan kíváncsiak rá, hogy ki is az a Poiret. Mit csinált, mielőtt divatkirály lett? A mester karrierje hasonlít sok amerikai multimilliomos regényes pályafutásához. Nagyon szegény családból származik. A korán kenyérkeresetre utalt, képzettség nélküli szegény fiú a nyomor minden etapját megjárta. Ezerféle foglalkozásba kezdett, egyik sem sikerült. Egy külvárosi ernyőjavító műhelyben dolgozott s szövögette szép álmait a nagyszerű nők még nagyszerűbb toalettjeiről. Egy szép napon papírra vetette azokat a ruhákat, amelyekkel képzelésében egy-egy szép asszonyt öltöztetett. Nagyör-fétszettek neki a rajzok, bátorságot vett magának és elküldte Páris szalonjába, hogy bírálják meg. Legnagyobb ámulatára az összes híres szalonok elfogadták a ruhamodellét és felkérték, hogy rajzoljon nekik továbbra is ruhaterveket. Ettől kezdve azután rohamosan haladt felfelé a hír és dicsőség útján, míg Páris divatjának korlátlan ura és parancsolója lett. És most válik...

— Vonat és kocsikarambolja. Iasihól jelentik: A Iasi—Bucuresti között közlekedő esti gyorsvonat tegnap a 260. számú órháznál el-fűtött egy szekeret, amelyben három ember ült. A szekér teljesen szétzúzódott, míg az utasok közül egy nyomban meghalt, a másik kettő súlyos sérüléseket szenvedett. A lovagnak különös véletlen folytán semmi bajuk nem történt. A karambolt a szekér utasainak vigyázatlansága idézte elő, akik a lezárt sorompó megke-rülésével akartak áthajtani a sínekben.

KÖZGAZDASÁG.

Megnövekedett a bécsi házak értéke.

Seipel kancellár segítségére siet a bécsi háztulajdonosoknak és megcsinálja az új lakbérleti törvényt.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A bécsi háztulajdonosok a most rendezett Festwoche alkalmából különös tüntetésre készültek: az idegenek tiszteletére zászlódiszbe öltözött városban a nyomoruk és igazságuk demonstrálására gyászlóbogót akartak kitűzni a házakra. Ez a tüntetés azonban elmaradt, mert az utóbbi napok eseményei a bécsi háztulajdonosok számára egészen más fordulatot adtak. Seipel kancellár ugyanis váratlanul kijelentette, hogy a Bundes-parlament még a nyári szünet előtt letárgyalja a Mietgesetze, az osztrák lakbérleti törvényt.

Seipelnek ez a bejelentése bomba erejével hatott és azonkívül, hogy megnyugtatta a házi urakat, egyszeriben hatalmas lökést adott az ingatlanpiacnak. Ehhez járul, hogy a városi tanács alaposan megreformálta az u. n. Wertzuwachsabgabét. Tudvalevő ugyanis, hogy eddig a házeladáskor az eredeti vételár és az eladási ár közötti differenciának igen nagy részét köteles volt beszolgáltatni az eladó a városnak. Ezt a horribilis illetéket most csaknem 50 százalékkal mérsékeltek, ami rendkívül jó hatással van az ingatlanpiacra, ahol ismét fellángolt az üzlet és főleg a hollandi és a német tőke érdeklődött erősen a bécsi házak iránt. Egy hollandi tőkescsoport egymillió schillingért megvásárolta a Mariahilferstrasse 51. szá-

mu házat, egy másikat pedig 400.000 schillingért. A Mariahilferstrassei Kummel-Hotelt is eladták a Parfumerie Wallace-nak, mely 900.000 schillinget fizetett a házért. A lengyel követség egymillióért szerezte meg a főúton gyáros Roth-család palotáját míg a román követség ugyancsak egymillió schillingért a Prinz-Eugenstrassen vásárolt házat.

A villavételek szintén divatba jöttek és a vásárlásban a magyarok is tevékeny részt vesznek. Nagy szenzációt keltett a berlini 8 Uhr Blatt főszerkesztőjének dr. Hahnnek villavétele, aki a Colalti hercegek Hohe Warten levő csodaszép villáját vásárolta meg 420.000 schillingért, hogy híres műgyűjteményének a Colalti hercegek palotájában méltó keretet találjon. A rekordot Castiglioni tartja, aki a Kärnterring, a Schwarzenberg Platz és a Canowagasse által határolt remek háztömbjét 5 millió schillingért kínálja eladásra. Általában minden eladó villa és telek azonnal vevőre talál.

A Mietgesetze, mint fennebb jeleztük, még az osztrák parlament nyári szünete előtt kerül letárgyalásra. Seipel a békekérek kétezeröt-százszorosában állapította meg a szorzószámot olyképen, hogy a bérek progresszív emelkedése folytán 10 esztendő múlva elérhetik a százszázalékos békebeli nivót.

= A vasúti vezérigazgatóság a jegycsalások ellen. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint a vasúti jegycsalások megakadályozása céljából az államvasutak vezérigazgatósága július 1-től kezdve szigorú intézkedést léptet életbe. Eszerint az egyes nagyobb vasútállomások külön detektíveket fognak alkalmazni, akik ellenőrzik, vajjon az illető utasok jogosultak-e a kedvezményes, avagy szabadjegy használatára, nemkülönben pedig, hogy minden utas megváltotta-e a jegyét. Ugyancsak szigorú ellenőrzés alá veszik az érkezőket is és azok ellen, akik az érkezéskor semmiféle jegyet nem tudnának felmutatni, a legszigorúbb megtorlást alkalmazzák. Epen ezért július elsejétől a kalauz nem veszi el a vonatban az utastól a jegyet, akinek ezzel a leszálláskor, illetve a pályaudvar elhagyásakor kell igazolnia magát.

= Elkészült az új vámtarifa. Bucurestiből jelentik: A kereskedelemügyi és paralell a pénzügyminisztériumban az új vámtarifa összeállítását tekintetében folytatott munkálatok az elmúlt napokban befejezést nyertek. Kiszivárgott hírek szerint a bizottságok különös tekintettel voltak az egyes vámtételek tarthatatlanságára és állítólag több cikk kivételi illetékét épen ezért jóval leszállították. Az új vámtarifa egyébként a holnapi napon már a pénzügyminisztériumban Bratianu Vintila kormányelnök elnökségével alakult speciális bizottság elé kerül, amely aztán dönt a módosítások felett. Az új vámtarifa javaslata a rendkívüli ülészakon kerül a parlament elé.

Kiderült

egy aradi gazdálkodó ártatlansága.

A gyulai rendőrség elfogta annak a gyilkosnak a tettesét, amelynek elkövetésével Cséfait gyanúsították.

(Az Aradi Közlöny gyulai tudósítójának távirata.) Ismeretes, hogy nemrég Aradon elfogták Cséfait Péter volt gyulai gazdálkodót, aki gyilkosság gyanújával terhelve jött át Magyarországból Romániába. Még 1913-ban történt, hogy ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Ludwig Jakob gyulai birtokost. A gyanu Cséfait Péter gazdálkodóra terelődött, aki azonban időközben Romániába szökött és Aradon telepedett le. Itt aztán nemrég elfogták és kiadatási eljárás

indult meg, amelynek során át is adták a magyar hatóságoknak.

A gyilkosság ügyében most szenzációs fordulat állott be. A gyulai rendőrség levelet kapott özvegy Hegedüs Mihályné gyulai lakostól, amelyben az özvegy azt írja, hogy értesült Cséfait elfogatásáról és miután nem tudja elviselni azt a gondolatot, hogy ártatlanul bűnhődjön, inkább elárulja a valót. Ezután megírja, hogy a gyilkosságot az ő Mózes fia és Igricz nevű barátja követték el. Igricz a háboruban elesett. A rendőrség a levél vétele után letartóztatta Hegedüs Mózes, aki bevallotta, hogy tizenöt évvel ezelőtt 17 éves korában Igriczrel együtt 28 késszurással megölték Ludwigot és kirabolták. A véres inget Cséfait tanyájára csempezték, hogy rátereljék a gyanút. Hegedüsnek és fiát letartóztatásba helyezték.

— RÁDIO-MŰSOR. Vasárnap, június 17. Wien-Grác. (Romániai idők.) 21. Operaelőadás. — Berlin. 23.30. Táncczene. — Boroszló. 21. Operaelőadás. — Frankfurt a. M. 22. Hangverseny. — Leipzig. 20.30. Népszerű hangverseny. — Milano. 22. Operaelőadás. — München. 21. Hangverseny. — Nápoly. 21.50. Színházi zene. — Prága. 22. Hangverseny. — Róma. 22. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 22. Táncczene. — Zágráb. 21. Operaelőadás. — Budapest. 10. Vitézzé avatás. 13.30. Hangverseny. 20. Színmű. 23. Cigányzene. — Hétfő, június 18. Wien-Grác. 21.30. Karének. — Berlin. 21.30. Nemzetközi hangverseny. — Boroszló. 20.25. Oratórium. — Frankfurt a. M. 22.15. Beethoven-hangverseny. — Leipzig. 23.45. Szórakoztató és táncczene. — Milano. 24. Jazzband. — München. 23.20. Gramofonzene. — Nápoly. 21.50. Operaelőadás. — Pozsony. 19. Hangverseny. — Prága. 20.15. Jazzband. — Róma. 22. Hangverseny. — Stuttgart. 22.15. Tarka est. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 21.10. Hangverseny. 23.30. Gramofonzene.

Dadogók részére!

Csütörtökön, június 21-én, délután 1—7-ig az aradi „Fehér Kereszt” szállodában a dadogás megszüntetésére irányuló, törv. védett eljárásról egyénekenkénti előadások. Orvosilag ajánlv. (Nem tanfolyam, intézet látogatása vagy szugeszció.) Az én eljárásom szerint a dadogók önmagukat gyógyíthatják ezen betegségből. (Eredmény 4, 6 vagy 8 hét múlva.) Egykori dadogók köszönetiratai és hivatalosan igazolt bizonyítványok betekintésre rendelkezésre állanak. Érdeklődőket tisztelettel meghívom. Ne mulassza el egyetlen dadogó vagy dadogó gyermek szülei ezen előadó-órákon megjelenni, annál is inkább, mert az előadások díjtalanok. A sikerért való ígérelést legmesszebbmenőleg vállalom. Sprach-Institut Dr. phil. Goercki & Co., Hagenburg (Sch.-Lippe.) 3321.

ARZOLA
ARZÉN-PERMETEZŐSZER
SZÖLLŐMOLY-ÉS MINDEN
RAGOKARTEVŐ ELLEN

**ARZOLA BARMELY PERMET
LEHET HOZZAKEVERHETŐ
CHINOIN**

Kapható: Mezőgazdák Kereskedelmi R.- T., Arad. Sindicatul Viticol Temes-Torontál, Arad. Kaiser János, Páncota. Wittenberger Mór. Co. vacsint. Schneberger Mihály, Ghioroc. Morschl Hans, Aradul-nou. Prizăria, Teremie-Mare. Prospektust ingyen küld: Falcoviol J. Timişoara, I., Bulov. Reuele Ferdinand 8. 3155

Zürichben 3.17.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 16.)
Kifizetések: Berlin 39.25, Amsterdam 164.20, London 803, Páris 6.48, Milánó 8.69, Prága 4.84.75, Budapest 28.72, Belgrád 2.90, Bécs 23.14, Zürich 31.70. — Árú: Márka 39, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, dollár 162.50, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 16.)
Berlin 124, Amsterdam 209.37.50, Newyork 518.85, London 2532.50, Páris 20.39, Milánó 27.30, Prága 15.38, Budapest 90.53.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.18, Varsó 58.17.50, Bécs 73.01.

Zürichi tőzsdézárlat. (Június hó 16.)
Berlin 123.97.50, Amsterdam 209.32.50, Newyork 518.70, London 2532.25, Páris 20.39, Milánó 27.30, Prága 15.37.75, Budapest 90.50.50, Belgrád 9.13.30.50, Bucuresti 3.17.50, Varsó 57.18.50, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Június, hó 16.)
Devizák: Páris 6.44, Berlin 39.12, London 799, Newyork 163.70, Milánó 8.61, Zürich 31.55, Prága 4.86, Bécs 23.03, Budapest 28.57, Varsó 18.35. — Valuták: Napoleon 635, márka 39.50, léva 1.19, török lira 0.84, angol font 795, francia frank 6.50, svájci frank 31.40, olasz lira 8.62, drachma 2.10, dinár 2.89, dollár 162.50, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.20, pengő 28.80, cseh korona 4.89.

= A kereskedelem és ipar nélkülözhetetlen sajtóorgánuma lesz a Mercur könyv-matos hirdó, amely a hitelélet legfontosabb eseményeiről hoz bizalmas, kimerítő és pontos híreket. Kitűnő összeköttetése révén a Mercur abban a helyzetben lesz, hogy a közigazgatási élet vérkeringésére kiható összes rendeleteket, tarifákat, utasításokat elsőnek közölje le. Az inzoivenciákról, a hitelélet bármilyen eseményéről a Mercur akadálytalanul hozhat érdeembe vágó, részletes értesítéseket, mert a lap bizalmas jellege és az a körülmény, hogy csak az előfizetők kezébe kerül, lehetővé teszi a még be nem fejezett, folyamatban lévő ügyek ismertetését is. A hézagpótló sajtóorgánumnak az Orient Radió-Rador aradi fiókjának közlésében kerül kiadásra és szerkesztőségének megkiadói hivatalának címe: Bulv. Regina Maria 9., telefon 113. és 820.

Arad legelőőbb divataruháza

„RECORD“
Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 15.

Legszébb nyári divatuidonságok
solymok, grenadinek, vásznak, férfi és női sző-
votek, harisnyák stb. árai feltűnő mértékűek.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Alólirott pénzüntézetek ezuton hoz-
zak t. ügyfelek tudomására, hogy f.
hó 18-tól kezdődőleg f. év au-
gusztus 31-ig bezárólag pénz-
táraitkat délelőtt 8 óra 30 perc-
től 13 óráig tartják nyitva.

Aradi Általános Takarékpénztár R. T., Aradi Köz-
ponti Takarékpénztár R. T., Aradi Polgári Taka-
rékpénztár, Banca Comerciala Română și Italiană
S. A. Sucursală Arad, Banca Marmorosch Blank &
Co. S. A. Sucursala Arad, Banca Româneasca S. A.
Sucursala Arad, Erdélyi Bank Takarékpénztár R.
T. aradi fiókja, Erdélyi Hitelbank R. T., „Victoria”
Institut de Credit și Economii S. p. A. 3290

Glesinger Jenő

női divat- és paplanáruháza Bulev. Regele
Ferdinand 11. szám (József főherceg-ut)

megnyilt.

Gyönyörű nyári divatuidonsá-
gok! Olcsó vételek! 3292

ÉRTESÍTÉS.

Mindenkinek tudnia kell,
hogy megnyilt Aradon, 3341

Bdul Reg. Ferdinand 11. szám a. (Pollák-házban)
Lőrincz Imre kályharaktára

Szeptemberi összevont
magánvizsgákra és érettségire
teljes garanciával előkészít
Galgóczy magániskola 3291
Budapesti, VIII., Mária Terézia-tér 3.

A PARIS-LYON-i

LUMIÈRE társaság

felhívja a szaktényképész és műkedvelő urak figyelmét

világhírű fotogyártmányaira.

Lemezek: „Gradua“ 32 Sch (nj), Opta 27 Sch, Mauve (lilaosikos)
22 Sch, (Blen et.) kék 17 Sch, Extra rapid S. E. 17 Scheiner-érző-
kenységű ortochr. fényadvarmentes.

Papírok és levelezőlapok: } Lypa (Bromezüst), Rhoda Lugla
{ (gázfény), „Broma“ (Ultra Rapid)

Mindenféle vegyszerek: Ingyen küld próbát és recepteket tartalmazó
könyvecskéket szaktényképészeknek és műkedvelőknek a lerakat:
Próba-lemez vagy papír kérésnél a nagyság és cím pontosan megírandó.

H. BLOCH Arad.

Összes fotocikkek raktáron.

Hirdessen a 43 évi
fennálló
Aradi Közlönyben

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVÁNYVIZ.
Vese, hólyag és epe bántalmak leg-
jobb orvossága
Kapható: Drogeriákban, fűszerüzletekben és vendéglőkben.

Belvárosban

alápincézett szép emeletes ház 5 és
3 szobás, fürdőszobás lakással, szé-
les szárazkanyu bejárattal, parkiro-
zott udvarral, előnyös árban eladó.

Háasz Albert irodája Arad, Strada Emi-
nescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz. 1652

Biztos megélhetést

nyújtó fűszerüzlet 2 szobás la-
kással előnyös feltételekkel eladó
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivata-
lában. 8343

**Főtér legforgalmasabb
helyén üzlethelyiség**

modern berendezéssel
kiadó. 10698

Bővebbet Lévai és Szigeti
cipőáruház, Arad.

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Természetes ásványvíz

VICHY

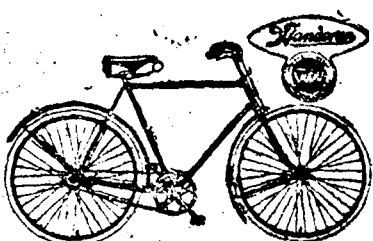
A francia állam forrásai

Celestins- kőszvény, hólyaghurut, cukorbetegség,
Grand-Grille- izületosuz
Hopital- májbetegségek
gyomorbagok

Vichy-etat-só emésztés elősegítésére szolgáló sóvíz
házikészítésre

Vichy-etat pasztillák ebéd utáni emésztésben
igen kellemes.

Ovakodjunk az utánzatoktól! 2782

Győződjön meg róla, hogy a

„WANDERER“

a világ legtartósabb és legkönnyebb járasu
kerékpárja,

hihetetlen olcsó árban és kedvező fizetéssel
feltételek mellett kaphatók. Raktáron tartok
„Göricke“ „Dürkopp“ „Kaysor“
és az összes kerékpárokhoz alkatrészeket.
Arad legnagyobb és legrégebb kerékpár és varrógép raktára és szaküzem nagy javító műhelye

HAMMER VILMOS

volt Szabadság-tér 5/6. 1516 Telefon 541.

RUNOMI

fémárugyár

Brasov, Vasut-ucca 37/39

ajánlja: 3320

épület és löszerszám-
vereteket a legjobb kivitelben.
Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.

Bankkölcsönt

folyósítottok házakra és föl-
dekre legolcsóbban. Pengő-
vagy dollárkölcsönt 12% al.
Magán- és bérházakra vétel és
eladási megbízásim vannak.

HATSCHEK

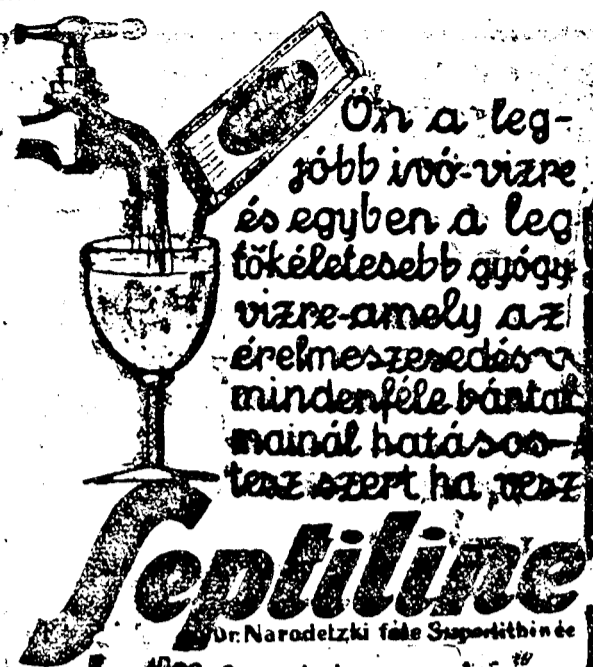
Strada Mărășești 60., földszint 4.

Eladó

és parcellázandó földbirtok.

Zimandou és Zimandou közögek kö-
zött fekvő volt Szántay-most Mahler-
Wittmann-féle 325 kat. ha das birtok egy
tagban vagy parcellázva eladó. A vé-
telhez olcsó kölcsön folyócsittatik.

Értékesíteni lehet a tulajdonos megbízott-
jánál dr. Müller Vendel László
Égyetdnél Aradon, Piata Mihai Viteazul
(Paranc. ér.) 13. szám. 3182

Ön a leg-
jobb ivó-vízre
és egyben a leg-
tökéletesebb gyógy-
vízre amely az
érelmeszesedés
mindenféle bántal-
máinál hatásos-
tér szert ha, víz

Septiline
Dr. Naradelzki félsz Szepetkin és

Egy doboz 10 l.
Csak bádó dobozban
12 adag, 12 liter vízhez
Kapható minden
gyógyászati és drogeriában.
Egyedületes Románia részére
Drogueria "Standard"
2 Str. Zorilor, Bucuresti

Rumlis vásár

költözés miatt

FISCHER-üvegüzletben

ARAD, Neuman-palota.

Üzlethelyiség kiadó!

Berendezés eladó!

Terézia Felter

kozmetikai intézete, az Aradon, olcsó bérletben,
hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szép-
ség hibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5.

Értesítem

igen tisztelt vevőimet, hogy modern, vil-
lanyerőre berendezett kombinált körvágó
gépem megérkezése folytán azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy megrendeléseiket
bármilyen mennyiségben a legrövidebb időn
belül, kívánatra 24 óra alatt leszállíthatom.

Teljes tisztelettel 3316

Kovács Constanza Doboz-
gyár

Arad, Bul. Regele Ferdinand 37.

Üzlethelyiség

a volt Szabadság-tér legszebb helyén
szép nagy kirakattal azonnal átadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 8838

A holt szezonban is fel-
lendül az üzlete, ha az

„Aradi Közlöny”-
ben hirdet.

ben hirdet.

Ujdonság!

A fullasztó hőségben használjunk:

MENTHOLIN

kölni vizet, amely hűsít, kellemes illata és olcsó!

A tyukszemek egyedüli és gyors elpusztítója a professor
dr. E. RIECKE világhírű német bőrgyógyász találmánya a

„PUJU” tyukszemirtő 25 lej.

Láb és test izzadás ellen kipróbált kitűnő készítmények
rendkívül olcsó árban.

200 lejes vásárlásnál 1 deciliter
kitűnő „Chyper” kölni vizet **gratis!**

Alexander és Tsa Angyal-drogeria

Arad, Bul. Regina Maria 12 szám. 8315

Ujdonság!

Üzlethelyiség

a város központjában

1928. november 1-re

kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Fogászat.

Fogzász (érzetelentelenség) ... L. 40
Fém fogak (Randolf) dr. ... L. 100
Arany koronák dr. ... L. 350-400
Fehér fogak kautsuhokra dr. ... L. 50
Vidékieknek fogmunkáikat 24 óra alatt szállíthatjuk.

Frida D'Moudjalled

vizsgázott fogászat 1115
Arad, Str. Mărășești 11. (Kassuth-uca).

Lakás festését

izlésesen, tartósan, egyszerű és jobb
kivitelben jutányosan készítek
Róder Gusztáv Str. Bucur és volt
Erzsébet-körút saroküzet, lakás: Str.
Cetățel (Óvár) 6. 3019

Eladó

kétemeletes bérház teljesen új, modern, parkettás lakások-
kal, nagy bérjövdelemmel. Egyemeletes bérház elfoglalható 5
szobás lakással, szép udvarral. Egyemeletes bérház két 3 szo-
bás lakással, mely közül egyik elfoglalható, a város legszebb
helyén. Magánházak a város különböző részeiben olcsó árban.

Bővebbet

Herzog Sándor Str. Bratianu 17. volt Weitzer János-u.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZÁLLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti Szállóval szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Nyári menetrend

ÉRVÉNYES MÁJUS 15-TŐL

ARADRA ÉRKEZIK:

Gyors Timisoaráról	0.25
Expressz Curticiról	0.40
Személy Timisoaráról	5.15
Személy Oradea-Mareról	5.16
Expressz Teiusról	5.50
Orient-expressz Curticiról	6.51
Személy Brádról	7.00
Személy Jimboleáról	7.15
Személy Pecicáról	7.18
Személy Curticiról	7.25
Személy Teiusról	7.30
Személy Timisoaráról	7.55
Gyorsmotor Brádról	8.40
Személy Curticiról	8.53
Személy Timisoaráról	9.46

Személy Pecicáról	11.58
Személy Curticiról	12.04
Személy Brádról	12.08
Személy Oradea-Mareról	13.12
Személy Teiusról	13.30
Gyorsmotor Pecicáról	13.31
Gyors Teiusról	13.46
Gyors Timisoaráról	13.50
Vegyes Otlacáról	15.55
Személy Timisoaráról	16.07
Vegyes Pecicáról	16.25
Gyors Curticiról	16.34
Személy Oradea-Mareról	16.37
Személy Curticiról	18.57
Vegyes Jimboleáról	19.27
Gyorsmotor Oradea-Mareról	19.42
Személy Timisoaráról	19.45
Személy Brádról	20.14
Személy Pecicáról	21.05
Személy Curticiról	21.06

Személy Teiusról	23.07
Orient-expressz Teiusról	23.20
ARADRÓL INDUL:	
Személy Oradeára	0.50
Személy Curticira	0.55
Expressz Teiusra	1.05
Személy Timisoarára	1.10
Személy Pecicára	5.25
Személy Teiusra	5.30
Személy Timisoarára	5.35
Személy Brádra	6.00
Gyors Timisoarára	6.00
Expressz Curticira	6.10
Gyorsmotor Oradeára	6.30
Vegyes Jimboleára	6.30
Személy Pecicára	6.45
Orient-expressz Teiusra	7.10
Személy Curticira	7.20
Személy Curticira	8.54

Személy Oradeára	10.25
Személy Timisoarára	10.30
Gyorsmotor Pecicára	10.40
Személy Brádra	11.30
Személy Timisoarára	14.08
Személy Teiusra	14.10
Vegyes Pecicára	14.10
Gyors Curticira	14.16
Személy Curticira	14.30
Személy Jimboleára	14.45
Személy Brádra	14.58
Gyors Timisoarára	16.50
Személy Oradeára	16.52
Gyors Teiusra	17.04
Vegyes Otlacára	17.25
Személy Pecicára	17.52
Személy Curticira	18.04
Gyorsmotor Brádra	18.35
Személy Timisoarára	19.55
Személy Teiusra	22.05
Orient-expressz Curticira	23.37

Végkiárúsítás!

Csületünk liquidálása folytán kötött-szövött árúknak, női, férfi- és gyermekharisnyáknak, különféle hímzések, csipkék, kalapok és egyéb rövidárúknak bővelkedő raktárunkat minden elfogadható árban, jutányosan kiárúsítjuk. Esetleg az egész raktárnak részletekben vagy en bloc átvétele is lehetséges. U. o. egy raktárhelyiség azonnal kiadó és egy kapualji élelelészertés eladó.

Gerő és Radó

Arad, Str. Colonel Piriel 3.

3322

MUZSAY JÓZSEF

Arad, színházzal szemben

Nyári árjegyzéke:

Mosóöltöny	Lej 1300	Mosónadrág la	Lej 430
Covercoat vászonöltöny	" 1480	Gummikabát	" 840
Divatöltöny lenvászon	" 1650	Fregoll-kabát	" 2100
Kitűnő mosóöltöny divatszabókban	" 1950	Gyermek-costum	" 400
Tennisnadrág	" 680	Trench-coats la	" 2400

Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

Biztos tőkebefektetések!

Belvárosban szép földszintes ház két 3 szobás, fürdőszobás lakással 500.000 lejtért. Belvárosban magasföldszintes ház 6 lakással 550.000 lejtért. Belvárosban legzebb magánház 5 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral 850.000 lejtért. A volt Szabadság-tér közelében földszintes ház 6 lakással, üzlethelyiséggel, évi 110.000 lei jövedelemmel 700.000 lejtért. A volt Boros Béni-tér és Dobó-ucca közelében magasföldszintes jó ház 6 lakással 650.000 lejtért. Belvárosban 10 lakásos ház fürdőszobákkal 1.200.000 lejtért. Villamos állomás közelében szép magánház 3 szobás lakással, zárt folyosóval 280.000 lejtért. A belvárosban és annak közelében ingatlanok 3-6 szobás elfoglalható lakásokkal. Nagy jövedelmet hozó bérházak üzlethelyiségekkel, zö. motor és hangermal mok. szőlők a hegyvidék kőszőlő és földszerelességek, földbirtokok, szálloda és vendéglők eladók. Haasz Albert Arad, Str. Eminescu (Dobó-Ferenc-u.) 12. sz.

Pászka

friss sütésű állandóan kapható
Frisch Hermann-cégnél
zsido templom-épület.
Viszonteladónak árkedvezmény.

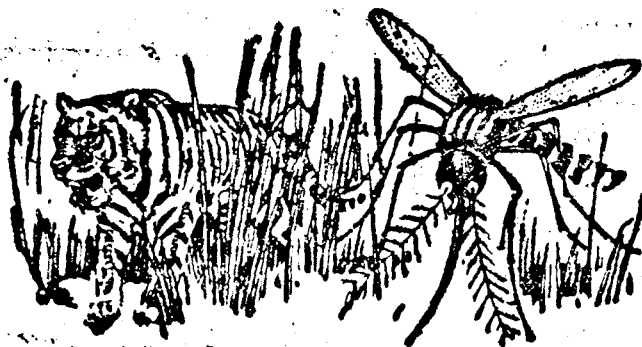
Képekerek

villanyerőre berendezett speciális képekerező műhely. Ovál, kerek és blondel keretek minden méretekben és kivitelben.
Freiman József Arad, Str. Bratlanu 9.

Báile Herculane (Herkulesfürdő)

Románia legszebb és legnagyobb fürdőhelye. Szobák a fürdőigazgatóság (Administrația băilor) útján előzetes bejelentés nélkül is mindenkor kaphatók. Restaurant, Casino, a fürdővendégek legkellemesebb tartózkodási helye. Kitűnő román, magyar, francia és diétikus konyha Mérsékelt árak.

Góth Zsigmond, gyógyszerem bérlet. 3255

Mondd meg fiam, de okosan beszélj! Melyik állat a nagyobbik veszély?

A kórokozó szúnyogok sokkal fenyegetőbb veszélyt jelentenek az emberi életre, mint a tigris. A szúnyogok tenyészhelyeikről — párolgó mocsarakból és pócegdombokból — malária és más gyilkos kizak csíráit hordják szét. A szúnyogok tönkreteszik éjjeli nyugalmunkat és megmérgezik testünket. Pusztítsuk el őket, mielőtt áldozatai esünk nekik. Flit a mi védőpajzsunk, ne takarékoskodjunk vele.

Hitelős percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kiűrkézi azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok bújóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Hitelős megöli a molyo-

kat és lárváikat, amelyek lyukat rágna a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztítanak a legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák. Övezdjenek az állatokkal! Csak eredeti, plumbált Flit-t használjon fogadjunk el!

Kiskereskedéses vendéglátóipari
Drogherie Standard
Bucuresti, 2. Strada Zorilor

Kárpitoskellékek!

Buterazövetek, matrac- és rolet'agrólik, Afrik, buterrugó és Jutavászna, Zsákok, zsinog- és kötélárak, Malomhevederek, zsinórok, pokrócok, Ponyvák és autótetővászna, Cipészfonalak,

legolesőbb áron szerezhetők be:

Schönberger & Grünstein cégnél, Arad
Kenderárugyár. 3214

HARCSA BÉLA

1148

üri szabótermel, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

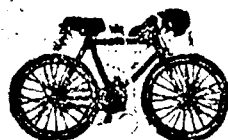
Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szelid árak.

Bankkölcsonöket

házakra és földekre pengőben, vagy dollárban 12% kamattal, meghatározott hosszabb időtartamra, valamint lejkölcsonöket a legolesőbban a legkisebb összegektől kezdve, azonnal folyósítanak. Bővebbet:

Herzog Sándor, Arad, Str. Bratlanu 17 (volt Weltzer-uca)

Oriási kerékpár vásár!

Gyári képviselőink által több wagon kerékpár érkezett, melyeket eredeti gyári áron feltűnően olcsón hozunk forgalomba. — „Nauman”, „Mars”, „Göröcke”, „Kayser”, „Dürkopp”, „Opel”, „Waffenrad”, „Majestic”, „Mester”, „Willekind”, „Rex” versenyes és turakerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

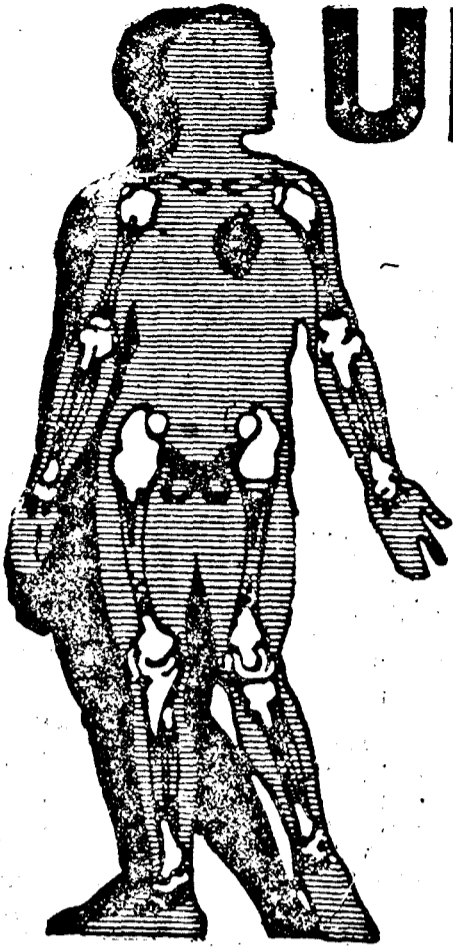
HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulevardul Regelu Ferdinand 27. (Egros Bem-tér). 1428

UNIVERSAL

azonnal elhárít lisztharagot, moly, rothadás és peronosporát. Biztos védekezés, eredmény már most látható maderati, több paulisi és a Feimer-féle gyereki szőlőben.

Egyedüli előírás: Maderaton a Messer-féle szőlőben, Ghieroon a Gladics-cégnél és Aradon a Calvin Janos-u. 1. sz. a

URODONAL

**a csuszban szenvedők megmentője,
mivel oldja a húgysavat, legyőzi a
oszt, szélhűdést, érelmesze-
sedést, merevgörcsöt!**

A csusz a mellékelt ábrán megjelölt helyeken feszíti be magát és a csontokban, ízületekben, izmokban fellépő heveny fájdalmak valamint a mozgásokban és járásban való nehézségek, étvágytalanság, az időváltozásokkal szembeni érzékenység stb. jellemzi. Az Urodonal néhányszori szedése ezen bántalmakat és minden káros következményét, melyek az ember életét annyira elviselhetetlenné teszik, teljesen és pártatlan gyorsasággal megszünteti.

Chatelain telepek **15 nagy di!**
PARIS, Rue Valenciennes 2. bis.

Romániai Standard Drogeria Bucuresti,
vezérképviselő: **Strada Zorilor 2.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel készített szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést elutasítsa, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködésekre válaszolunk. Ajánlatok, illés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Joghurt

(Bulgár aludtáj) kitching élvezeti cikk és anyagcsere szabályozó tejkészítmény. Készíthető házilag az Egger-féle Joghurt-Fermentből. **Egger & Co. vegyészeti gyár, Cluj.** 301

FIATAL! független uriaszony keresi kizsárgított uriember támogató barátságát. Beszélhet franciául is. — Levelet „Racé asszony” felirattal az Aradi Közlöny kiadója kérék. 3286

ALKALMAZÁS.

BESSERES, STUBENMÄDCHEN für sofort gesucht die perfekt nähen. bügeln und eventuell ondulieren kann. Offerten an: „Kastély” Mocreă, jud. Arad zu senden. 3258

RAKTÁRNOKOT keres aradi iparüzem, fűszer és rövidáru szakmából előnyben. Ajánlatot „Iparüzem” felirattal az Aradi Közlöny kiadója kérék. 3303

FIATAL cukrászsegéd felvételnek. — Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3330

JÓLFŐZŐ minden azonnali vagy július 1-ére felvételnek. Str. Baritiu 18. II. emelet. 3332

MINDENES szakácsnő azonnali felvételnek Plesz Gyula ruhakereskedőnél Arad Str. Pirici. 3329

MINDENES főzőnőt azonnali keresek. Vámos, Minorita-palota III. em. 3313

ÜZLETVEZETŐI, raktárnoki, pénzbeszedői állást keres, esetleg helyi ügynökségeket bármilyen szakmában vállal Aradon nagy ösmeretséggel bíró szakképzett kereskedő. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3338

JÉGGYÁRBA gépész ammóniás kompresszorhoz azonnali felvételt. Jéggégyár, volt Tököl-tér 14. 3337

GYERMEKTELEN házaspár azonnali belépéssel kerestetik házmesternek bérházba, kőműves előnyben. Str. Matei Corvin (Hunyadi-u.) I., I. em. Stern Lipót. 3311

JOBBS minden azonnali belépésre kerestetik Kalvin János-ucca 12. földszint Gráf építész. 3310

NYOMDASZTANULÓ és tanulóleány fizetéssel felvételnek lenci nyomdába Fischer Eliz palota. 3340

LAKÁS.

KÉT nagyon szép erkélyes szoba a fő-tér legszebb helyén butorozva vagy üresen kiadó. Irodának nagyon alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3247

TELJESEN díszkrét, külön szoba csinosan butorozva, kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3324

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba a központhoz közel, kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3319

Ugy alszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL”-al irtja poloskáját. Valódi csakis Welsz patikában. Üvege 20 lei.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadója. 1857

OKTATÁS.

MAGYAR helyesírást tanítok. Kurzus 3 hónap. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3270

DEUTSCHE Lese u. Conversationsstunden einzeln u. Gruppenweise. Kinder-Cursus Näheres in der Administration des Aradi Közlöny. 3344

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ 15.000 lejért daráló malom 800-as kővel, motor nélkül. Hoid. Panatol nou. 3289

PIANINO, Bösendorfer zongora, Biedermeyer szalon, antik interzias női íróasztal, vitrin, antik comodók, szekrények, ágyak, asztalok, székek, lámpák, ebédlők, háló, ariszoba, szalónok, antik brák szőnyegek, zsolnai majolikák, dísz tárgyak, porszívó gép, selyem török terítő, etaszerek, tükrök, kristály csillárok, képrámák, hintaszék, antik asztal-neműk, poharak, Senunda-féle oimbalom, börgarnitúra, Jokai összes művei stb. eladó. Salgómezői bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MÉZESKANNA 25 db. olcsón eladó. Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 41. 3298

HASZNÁLT biliárdasztal eladó Schauer János Comlaus. Szivességből felvilágosítással szolgál Singer Sándor. Hotel Dacia mellett. 3299

ELADÓ egy kifogástalan, karban levő „Oldsmobil” hathengeres luxus autó. Burza vaskereskedés. 3302

EGY 8 HP. huzatos cséplőgarnitúra teljes felszereléssel, kijavított, esetleg csépléssel együtt eladó. Masszay Gyula, Galsa. 3314

Legdivatosabb fletempok ékezetek.

Gaby-szalón

Bul. Reg Ferdinand (József téri utca), Pollák-ház

ANTIK ÉS MODERN butorokat műtárgyakat antik poharakat márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizet, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizománvba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgómezői Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

KÜLPÖLDRE VALÓ ELKÖLTÖZÉS MIATT ritka ALKALMI VÉTEL. Antik íróasztal, szék, ebédlő, háló, faragott fotelék, villanylámpák, könyvtárlány, ezüst és vitrintárgyak, kristályok, üvegkészlet, szalon, varrógép és különböző háztartási cikkek. Str. Bratiuanu 2. Minorita-palota, első lépcső, II. emelet, 1. ajtó délutánonként. 8325

VALÓDI perzsaszőnyegek, egy nagy Tebrisz eladó. Cim Str. Ioan Russu Str. rianu (Aulich) 13. 3342

EGY-KÉT óra könnyű új homokfúró kocsi olcsón eladó. Mertekintébe Thoma György. Str. Mărășesti 5. 3339

VARRÓGÉP és hockertlik eladók. Bövebet „Record” Str. Eminescu 15. 3307

MACULATURA PAPE 6 kgros esomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 509

ÜZLETEK.

BIZTOS existenciát nyújtó, 161 bevezetett iroda elutasítás miatt sürgősen átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3328

Üzlethelyiség,

(jelenleg Kalmár Testvérek Ceornál) teljes berendezéssel, augusztus 1-től kiadó. — Bövebet: 8308

Holländer Miksnál Arad, Str. Cloșca 7.

INGATLAN.

ALKALMI VÉTEL. Kényelmes utház egy 4 és egy kétszobás lakással, pince, szin és istállóval, ritkán található szép udvarral és mintaszerű gyümölcsös kerttel. Str. Balasa (Purgly Lajosné-ucca) 116—118. sz. alatt eladó. 2794

KISEBB bérházat keresek megvételre, Ügynökök kizárva. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3285

KISEBB bérház eladó 550.000 lejért. — Ügynökök nem díjaztatnak Cim az Aradi Közlöny kiadója. 3304

HAZ nagy telekkel eladó, építkezésre is alkalmas. Str. Oituz (Illés-ucca) 130. 3318

ADOMENTES, fürdőszobás, vízvezetékkel magánház és egy kisebb bérház kerttel eladó. Bövebet. Calea Saxonă 39a. 3309

Belvárosban

4 lakásos szép ház, modern lakásokkal 1.000.000 lei. Bérház 16 lakással 246.000 lei bérjövdelemmel, 1.400.000 lei. Bérház 240.000 lei bérjövdelemmel, 1 millió 300.000 L. Üzletes sarokház 150.000 L. bérjövdelemmel 850.000 lei. Üzletes sarokház, jóforgalmu fűszertüzlettel és vendéglővel a belvárosban 420.000 lei. Két emeletes modern bérház a belváros központjában olcsó árban. Kilenc lakásos bérház 150.000 lei bérjövdelemmel, 1 millió 200.000 lei. Négy szobás magánház a központhoz 600.000 lei. Két lakásos jó ház a városháza közelében 800.000 lei. Ötszobás moderna magánház a belváros legszebb helyén 1.000.000 lei. Bövebet Györfy „Mures” irodájában Str. Unirel (Fábán-u.) 13. 15304

**Nincs oly ügy, vagy megbízás,
melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucurestiben**

Ugyanaz az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat.

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86.